

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

15 december 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET MIDDELENBEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 2000

DECREET ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 2000

DECREET BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2000

Inhoud

Nr. 19

Woensdag 15 december 1999
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000	
– 13 (1999-2000) – Nr. 1	
– 14 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 4	
– 16 (1999-2000) – Nr. 1	
Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000	
– 13 (1999-2000) – Nr. 1	
– 15 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 12	
– 16 (1999-2000) – Nr. 1	
Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000	
– 94 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 16	
Algemene bespreking (Voortzetting)	1
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Didier Ramoudt, Mathieu Boutsen, Chris Vandebroeke, Patrick Hostekint, André Moreau, Eric Van Rompuy, Freddy Sarens, Luk Van Nieuwenhuysen, Luc Van den Brande, Stefaan Platteau, André Denys, Gilbert Bossuyt, Karim Van Overmeire, Jos De Meyer en Jef Van Looy, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Jos Stassen en Dany Vandebossche, minister Vera Dua, minister Bert Ancliaux en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	32

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.04 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Eloi Glorieux, gezondheidsredenen ;

Claudine De Schepper, ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de mid- delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000

- 13 (1999-2000) – Nr. 1
- 14 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 4
- 16 (1999-2000) – Nr. 1

ONTWERP VAN DECREET houdende de algeme- ne uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeen- schap voor het begrotingsjaar 2000

- 13 (1999-2000) – Nr. 1
- 15 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 12
- 16 (1999-2000) – Nr. 1

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000

- 94 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 16

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 2000 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, na de uiteenzetting van de heer Schuermans over het onderdeel economie, zal ik me beperken tot het toerisme, een belangrijke groeisector in onze Vlaamse economie. Alle studies en cijfers tonen dit duidelijk aan.

Logischerwijze neemt de werkgelegenheid in deze sector toe, vooral voor laaggeschoolden. Toerisme om die reden herleiden tot een tewerstellingsproject – hoe meer toerisme, hoe meer werk voor laaggeschoolden, zoals de regering in het regeerakkoord stelde – vinden we een aanfluiting van het intrinsieke belang van de toeristische sector. Gelukkig werd deze bewering van het regeerakkoord tijdens de commissiebesprekingen rechtgezet. De minister verklaarde dat hij vanaf nu zal uitgaan van het principe dat toerisme een volwaardige economische sector met groeikansen is.

We pleiten ervoor dat de overheid aandacht heeft voor een goede kwalitatieve opleiding van het personeel, om zo de sector verder te professionaliseren en het kwaliteitsniveau verder op te trekken. Zeker in streken met een toeristisch potentieel die soms ook een hogere werkloosheidsgraad hebben, bijvoorbeeld het groene Vlaanderen, zou de overheid de oprichting van studierichtingen moeten stimuleren voor zowel laag- als hooggekwalificeerd personeel. We vragen aandacht voor toerisme bij de hervorming van permanent leren, beroepsopleidingen en tewerkstellingsprojecten.

Toerisme is een verschijnsel dat niet binnen één enkel beleidsdomein te vatten is. Het staat in samenwerking met culturele, sociale en economische bewegingen. De toeristische sector moet volgens de CVP-fractie op een verantwoorde manier uitgroeien, in harmonie met de waarden van een gezonde samenleving. Op die manier kan toerisme in aanzienlijke mate bijdragen tot een verhoging van de kwaliteit van het leven.

Hopelijk is dit meer dan een slogan in het regeerakkoord. Toerisme en vakantie zijn geëvolueerd tot één van de basisbehoeften. De Vlaamse overheid moet erover waken dat alle Vlamingen op een volwaardige en zelfgekozen wijze kunnen participeren aan het toerisme. Voor de CVP is toerisme veel meer dan consumeren. Het biedt kansen tot ontmoeting, persoonlijke verrijking en een verdieping van het gezinsleven.

We hebben in deze regering wel een minister van Toerisme. Toerisme staat in elk geval in zijn aansprektitel. Na de commissiebespreking zijn we

Merckx-Van Goey

echter niet veel wijzer geworden over de manier waarop in Vlaanderen een geïntegreerd toerismebeleid zal worden gevoerd.

Ten tweede is de begroting een perfect vervolg op de begroting 1999. Nu de nieuwe Vlaamse regering blijkbaar zoveel extra beleidsruimte heeft gevonden, betreuren we dat toerisme voor haar geen belangrijke sector is en dat er geen sprake is van een trendbreuk in het beleid. We begrijpen nog altijd niet waarom de minister blijkbaar niets anders doet dan zijn voorganger natrappen.

De dotatie voor toerisme mag niet op zichzelf worden bekeken als enige overheidsinspanning voor de sector. Zeker in het verleden was het zo dat de minister van Toerisme in overleg met de andere Vlaamse ministers een convergentie van inspanningen nastreefde, opdat de steun aan de toeristische sector een maximale impact zou hebben. De minister zei in de commissie niet op welke wijze zijn collega's aan cofinanciering voor toerisme in de ruimste zin van het woord zouden doen. Hij zei alleen dat ook de privé-sector aan cofinanciering moet doen. Is dat een camouflage van de afwezigheid van engagementen van collega's? Misschien moet hij zijn dossier over toerisme bij hen beter inleiden en voorbereiden.

Minister Sauwens voorziet wel in financiële inspanningen voor bijvoorbeeld renovatie van monumenten. Dat is voor de kunststeden een onmiskenbare toeristische troef. Dat is echter blijkbaar de verdienste van minister Sauwens. Ik ben niet op de hoogte van enige inbreng van de minister van Toerisme.

Uit de evaluatie van het SIF is gebleken dat geen enkele stad of gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om toeristische projecten op te nemen in de SIF-plannen. Over twee weken moeten de nieuwe SIF-beleidsplannen voor de periode 2000-2002 in werking treden. Er zijn al zes maanden van deze regeerperiode voorbij. Heeft u minister Anciaux, die verantwoordelijk is voor het SIF, gevraagd om dit punt te bewaken en voor het stedelijk beleid in meer projecten met een toeristische weerslag te voorzien? Het aantrekkelijker maken van stads- en dorpskernen draagt immers ook bij tot de uitstraling van onze regio.

Werden er reeds afspraken gemaakt met de minister van Economie over de steun aan toeristische KMO's? De geïntegreerde aanpak van toerisme is voor ons de enige juiste beleidsvisie, omdat die sec-

tor zoveel raakpunten heeft. Ook daarvoor werd tijdens de bespreking in de commissie gevraagd om te wachten.

We kijken met belangstelling uit naar de voortzetting van het kustactieplan. Dat is een goed voorbeeld van een coherente uitvoering van een beleidsdoelstelling. Met dit plan wordt immers correct bekeken welke impulsen kunnen worden gegeven aan het kusttoerisme door de verschillende departementen: Huisvesting, Welzijn, Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu, Cultuur en Mobiliteit. Blijkbaar is het kustactieplan het enige domein waarop er afspraken zijn, en waarop een coherente uitvoering door de verschillende departementen mogelijk is om het lovenswaardig doel na te streven de kust verder te promoten, en de kwaliteit van het kusttoerisme en de tevredenheid van de bezoekers te verhogen. Het gaat spijtig genoeg om een alleenstaand geval en een pure voortzetting van het beleid en de inspanningen van voormalig minister-president Van den Brande.

We vroegen de minister ook naar de uitvoering van de decreten die tijdens de vorige zittingsperiode werden goedgekeurd: het decreet op de herstructurering van Toerisme Vlaanderen, het aangepaste decreet op de logiesverstreckende bedrijven, en vooral dan de aanpassing inzake het hoefetoerisme. Hij verwees ons naar de beleidsbrief en we kregen dus geen antwoord. Een coherent beleid inzake ondersteuning en kwaliteitsbewaking van toeristische infrastructuur blijft volgens onze fractie nochtans een essentiële opdracht van de Vlaamse Gemeenschap.

Als de minister niet in debat treedt in de commissie, als we geen antwoorden krijgen en we moeten wachten op de beleidsbrieven, dan kunnen we hier alleen nog de kernpunten namens onze fractie naar voren brengen. De Vlaamse overheid moet permanent bezorgd zijn om de toeristische infrastructuur op een kwalitatief hoog niveau te houden. Het gaat hier om een typische KMO-sector die met beperkte hulp van de overheid een aanzienlijk multiplicatoreffect kan realiseren. De rechtstreekse werkgelegenheid en ook aanverwante sectoren kunnen hier baat bij hebben. Zonder premiereregeling zou de kwaliteit wel eens snel kunnen dalen. Zo kan er worden gedacht aan een nieuwe premiereregeling, die projecten inzake toegankelijkheid en kindvriendelijkheid ondersteunen.

Onze fractie meent dat er een duidelijke inhaalbeweging moet gebeuren met steun van het departement Economie voor de kampeersector en de sec-

Merckx-Van Goey

tor van het hoeverisme. Deze verdient als belangrijke groeisector in het landelijk groen Vlaanderen de nodige ondersteuning van de overheid. Het aangepaste logiesdecreet geeft hiervoor een decretale regeling. Ook in het decreet op de ruimtelijke ordening en meer specifiek in de twee artikelen die reeds in werking zijn, zijn hiervoor de wettelijke bezwaren opgeheven.

Mijnheer de minister-president, voor 31 december moet de Vlaamse regering bij Europa het Vlaams Plan voor Plattelandsontwikkeling indienen. Voorziet dit plan in de nodige middelen? Bij mijn weten is dat niet zo.

Minister Vera Dua : Het programma voor de plattelandsontwikkeling voorziet wel degelijk in middelen voor hoeverisme. U hebt waarschijnlijk de eerste versie gezien, die nog volop wordt bijgewerkt. Ik hoop dat als de regering de tekst snel goedkeurt, we deze zo vlug mogelijk kunnen doorsturen naar het parlement. Dan zult u kennis krijgen van alle voorstellen die erin werden opgenomen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik dank de minister dat ze de voorzorg heeft genomen om niet alleen het principe, maar ook de nodige middelen op te nemen.

Het zal u niet verwonderen dat onze fractie ontgoocheld is over de inbreng van de minister van Toerisme in het debat in de commissie. De minister vond het niet nodig om een toelichting te geven, en heeft niet eens een oproep tot een debat gedaan. Maar goed, de collega's hebben een inbreng gedaan. We kregen weinig en ontwijkende antwoorden, en er werd verwezen naar de beleidsbrief. Ik hoop dat men de slogans op dit domein achterwege zal laten en dat de minister tijd en ruimte zal maken voor een inhoudelijk debat. Ook als we het niet eens zijn, kan er heel wat waardevols gebeuren ten bate van de toeristische sector en van alle Vlamingen voor wie toerisme en vakantie een verademing en verrijking kan zijn.

Deze regering wil blijkbaar iets doen voor de kwaliteit van het leven. Toerisme kan hier zeker toe bijdragen. Mijnheer de minister, de speeltijd is voorbij, nu wordt het tijd dat u er werk van maakt. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden van de regering, waarde collega's, ik wil de diensten feliciteren die deze nacht hebben doorgewerkt. Daardoor kunnen we via het Beknopt Verslag aansluiten op de vorige sprekers. Mijnheer de minister, u kunt dus weten wat er vannacht is gezegd. U kon ook lezen dat u gisteren niet aanwezig was. Mijnheer de voorzitter, mocht ik mijn spreektijd overschrijden, dan mag u die tijd afnemen van de heer Denys.

Mijnheer de minister, eerst en vooral zou ik de regering willen bedanken en feliciteren omdat zij voor het eerst het ambt van een volwaardig minister van Toerisme heeft gecreëerd. Zo wordt het toerisme voor het eerst erkend als een volwaardige industrie die een specifieke benadering behoeft.

Mijnheer de minister, helaas kan ik u, persoonlijk, nog niet bedanken, noch feliciteren. U bent nog maar pas begonnen aan uw reis naar het onbekende. Dit parlement zal met plezier uw gids en uw baken zijn, maar u moet wel op voorhand weten dat het misschien nog meer zal optreden als kwaliteitsreporter.

Vandaag is het voor ons moeilijk om kritiek te leveren op uw begroting. We gaan er immers van uit dat het hier om een overgangsbegroting gaat. We kunnen er ons dus moeilijk op baseren om uw volledige beleid ten gronde in te schatten. Het spreekt vanzelf dat we dan ook met spanning uitkijken naar uw beleidsnota.

Collega's, dit alles neemt echter niet weg dat ik hier graag aan de minister een aantal aanbevelingen zou willen meegeven. Het kwartiertje dat mij werd gegeven, zal uiteraard niet volstaan om daar dieper op in te gaan.

Toerisme is de grootste economische sector in de wereld. Wereldwijd stelt deze sector 225 miljoen mensen te werk. In ons land is de toeristische industrie de derde belangrijkste economische sector. Toerisme is allesomvattend. Naast economie omvat het ook cultuur, sport, monumentenzorg, ecologie, natuur, ruimtelijke ordening en verkeer. In dit kader vraagt toerisme dan ook een specifieke aanpak.

Bij de uittekening van het beleid mogen we de impact van de andere sectoren op het toerisme, een impact die duidelijk erg groot is, niet vergeten. Een volwaardig en duurzaam toerismebeleid kan alleen worden gerealiseerd indien de andere beleidsdepartementen rekening houden met het toeristisch aspect. Overleg tussen de ministers die betrokken

Ramoudt

zijn bij toeristische aangelegenheden, is in die zin primordiaal.

Persoonlijk zou ik zelfs willen pleiten voor het opstellen van een toerisme-effectenrapport bij elke belangrijke beleidsbeslissing. Enkel met een dergelijke geïntegreerde aanpak kunnen we komen tot een maximale return voor het toerisme van alle investeringen die u en uw collega's binnen de regering realiseren. Dergelijke rapporten zouden het mogelijk maken alle omvangrijke investeringen – bijvoorbeeld in openbare werken, openbaar vervoer, export, enzovoort – te toetsen aan het toerisme. Het toerisme-effectenrapport zou als een rode – of is het blauwe ? – draad in zoveel mogelijk beleidsdomeinen moeten worden opgenomen. Mag ik met nadruk vragen hier op aan te dringen in de schoot van uw regering ?

In het regeerakkoord wordt slechts zeer beperkt melding gemaakt van de toeristische sector. Ondanks het feit dat de sector kan worden benaderd als belangrijke nieuwe werkgelegenheidsmarkt, vinden we daarover in de begroting niets terug. Nochtans dient te worden erkend dat de aan het toerisme gerelateerde activiteiten reeds een belangrijk en gevarieerd aantal werkplaatsen opleveren : één op zeven jobs wordt gecreëerd door het toerisme. Bovendien is er een duidelijk potentieel om nieuwe werkgelegenheid te scheppen. Door de aard van de jobs en de lage instapdrempel biedt de toeristische sector bovendien veel werkgelegenheidskansen voor mindergeschoolden.

De reguliere tewerkstelling kan gevoelig worden opgedreven. Het specifieke karakter van de sector vraagt echter een aantal specifieke maatregelen. Zo dient de arbeid te worden afgestemd op de vraag van de consument. Tijdens piekmomenten moet men snel kunnen inspelen op personeelsnoden waardoor een soepele arbeidsreglementering zich opdringt. Impulsen via een grotere en meer flexibele tewerkstelling bevorderen de groei en de kwaliteit van alle toeristische sectoren.

Op zijn minst had deze begroting een aanzet kunnen geven over hoe de kansen van deze markt maximaal kunnen worden benut. Ik hoop opnieuw dat dit item verder wordt uitgewerkt in de beleidsnota.

Mijnheer de minister, collega's, het verheugt mij dat eindelijk wordt ingezien dat toerisme meer is dan louter promotie. Promotie en kwalitatieve productondersteuning en -ontwikkeling moeten inder-

daad als één geheel worden aangepakt. Toerisme Vlaanderen dient met betrekking tot deze kerntaken een strategische visie te ontwikkelen. Deze visie dient mee ondersteund te worden door het provinciaal en regionaal niveau, waardoor een eenheid in het toerismebeleid wordt bekomen.

Duurzame toeristische projecten dienen te worden ontwikkeld. Toerisme Vlaanderen moet in de toekomst kunnen participeren in publiek-private samenwerkingsakkoorden. Zo dient in de toekomst Toerisme Vlaanderen voor grote hefboomprojecten te fungeren als een gewestelijke toeristische ontwikkelingsmaatschappij. Dergelijke projecten zorgen voor een groot aantal bezoekers, een bijkomende tewerkstelling, en voor de ontwikkeling van het cultureel leven en de streekeconomie.

Ik laat de minister graag nog een aantal bedenkingen horen in verband met het toerismebeleid. Ten eerste moet een goed en kwaliteitsvol toerismebeleid zijn gestoeld op exacte statistische gegevens. Op korte termijn moet hiervan werk worden gemaakt. Het kan niet langer dat cijfers met jaren vertraging worden doorgegeven of dat de minister verschillende cijfergegevens ontvangt. De minister kan daarop immers geen coherent en duidelijk beleid baseren.

Ten tweede dient het aangeboden product van de hoogste kwaliteit te zijn. Kwaliteit moet worden gecontroleerd en moet mee evolueren met de noden en gebruiken van de consument. Toch geef ik de minister ook een waarschuwing mee : kwaliteit betekent hoe dan ook investeren, en investeringen kosten handenvol geld. Bijgevolg dreigt het gevaar van prijsverhogingen. Een sprekend voorbeeld hiervan is de campingsector : de kwaliteit, maar ook de prijzen werden aanzienlijk verhoogd. De campingsector behoort tot de meest sociale vorm van toerisme. We moeten de evolutie ervan bijgevolg goed in de gaten houden. In het verslag heb ik gelezen dat het voorstel van de sociale vakantiecheque van ons werd overgenomen. Daarvan moet zeker werk worden gemaakt.

Mijnheer de minister, ten derde wil ik het hebben over het statuut van de reisbureaus. Uw voorganger, de heer Van den Brande, noemde dit thema een van zijn prioriteiten. Vijf jaar lang heeft hij een initiatief terzake aangekondigd, maar enig resultaat is uitgebleven. Dit dossier, dat reeds meer dan tien jaar aansleept, vraagt een dringende oplossing. Daarover werd hier nog niets gezegd.

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ramoudt

Ten vierde moet worden gerekend op een instelling die efficiënt kan werken. Opdat Toerisme Vlaanderen haar kerntaken ten volle kan realiseren, dient de instelling te worden omgebouwd van het huidige zwalkende schip tot een modern efficiënt overheidsinstrument. Inzake de opdrachten van Toerisme Vlaanderen dient een duidelijke beheersovereenkomst met concreet meetbare actiepunten te worden afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de instelling. Let wel : ik heb het over een duidelijke overeenkomst, niet over een vrijbrief.

Mijnheer de minister, er moet goed worden nagedacht over de instelling Toerisme Vlaanderen. Niet alleen dient de instelling te worden uitgebouwd tot het aanspreekpunt voor de sector, er dient tevens te worden nagedacht over een werkbare structuur voor de instelling en over de nieuwe taken die zij in de toekomst kan uitvoeren. Kortom, er is nood aan een duidelijke toekomstvisie. Uiteraard ben ik bereid u te helpen door een voorstel van wijziging van het decreet op Toerisme Vlaanderen in te dienen, dit om de bevoegdheden voor de uitgifte van vergunningen en de controle erop onder één dak te centraliseren.

Ik beëindig mijn betoeg inzake de begroting Toerisme. Ik wil nog eventjes terugkomen op mijn uitgangspunt : ik begrijp dat de periode voor het opstellen van de begroting heel kort was, met alle gevolgen vandien. Mijnheer de minister, u krijgt enig respijt, maar ik verzeker u dat ik het toerisme, dat levensnoodzakelijk is voor mijn stad en regio, en het beleid terzake, met argusogen zal blijven volgen.

Dames en heren, het tweede deel van mijn betoeg gaat over een economisch gegeven dat me na aan het hart ligt : de zeevisserij, een bevoegdheid van minister Dua. Ofschoon het aandeel van de visserijsector in de algemene Vlaamse economie relatief beperkt is, blijft de visserij een belangrijke factor van het sociaal-economisch weefsel van de kuststreek en het hinterland. We moeten de sector blijvende aandacht schenken, temeer omdat de structurele problemen waarmee de visserij al een aantal jaren kampt, zich blijven manifesteren.

Het strikte quotabeleid op Europees niveau noopt de Vlaamse visserijsector tot een creatief quotabeleid. De groepsvorming is hiervan een voorbeeld. Er is tevens nood aan het verkennen van alternatieve vangstplaatsen en -mogelijkheden van vissoorten die niet onder de Europese quotaregeling vallen. Deze laatste optie biedt mogelijkheden

voor de verruiming van de markt, die een positieve weerslag op het inkomen van de vissers kan hebben en hun beroep aantrekkelijker kan maken. Juist op dat vlak kan de Vlaamse regering een belangrijke rol spelen. Ze kan dit doen door naast de zaken die nu gebeuren, prioriteit te geven aan de cofinanciering van projecten die onderzoek doen naar alternatieve mogelijkheden voor de visserij en die in aanmerking komen voor Europese steun.

Zoals gezegd, levert de Vlaamse overheid reeds een inspanning, maar de via het Vlaams Visserij-informatiecentrum ingediende en begeleide projecten schijnen op enige weerstand te stuiten binnen het IWT, het Vlaamse Instituut voor Promotie van Wetenschappelijk Onderzoek. Dat instituut moet de ministers adviseren over een al dan niet haalbare cofinanciering van vernieuwende projecten. Zo is er het voorbeeld van het project Cogito, dat onderzoek doet naar de mogelijke toekomstperspectieven voor de kustvisserij. Een ander project verdiept zich in het ontwerpen van een nieuw type schip, een catamaran, dat door zijn betaalbaarheid nieuwe alternatieven kan bieden.

Alternatieve vissoorten aan wal brengen is één aspect, dat ook rendabel maken een ander. Als men vissoorten in onze havens aanvoert waarvoor hier geen culinaire traditie bestaat, zal men die ook niet aan de man kunnen brengen. Ook hier is er voor de Vlaamse overheid een taak weggelegd door, nog meer dan nu het geval is, via de bestaande kanalen als de VLAM, deze vissoorten daadwerkelijk en op doorgedreven manier te promoten.

Maar er is meer, mevrouw de minister. De Vlaamse visserij wordt als gevolg van de negatieve spiraal waarin ze dreigt terecht te komen, reeds een aantal jaren geconfronteerd met overnames door voornamelijk Nederlandse reders, die op deze manier hun vangstrechten pogen te verruimen. Bijna dagelijks zwichten Vlaamse reders voor de aantrekkelijke aanbiedingen uit Nederland om hun vaartuigen en de daarbij horende vangstrechten te verkopen. Het recentste offensief van de Nederlanders is de opkoop van een aantal kustvissersvaartuigen, wat de Vlaamse kustvisserij en haar toekomstperspectieven meer dan ooit in gevaar brengt. Een kustvissersvaartuig is een typisch vaartuig dat garnalen aan wal brengt. Gekoppeld aan een toeristische invalshoek – maar daarover later meer – is het belang van die vaartuigen zeker niet te onderschatten.

Zonder daarom te willen pleiten voor een eng protectionisme, is het toch noodzakelijk om te werken aan een strategie voor een Vlaamse verankering

Ramoudt

van de eigen vloot. Een en ander heeft immers zijn weerslag op de omzet van de visveilingen en de visverwerkende nijverheid. Het is dan ook wat verwonderlijk dat in de publicaties van de Belgische Rederscentrale, de belangengroepering van de Belgische reders, zonder blikken of blozen publiciteit wordt gemaakt voor Nederlandse rederijen die vaartuigen te koop vragen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Er moet inderdaad worden gekeken hoe het probleem kan worden opgelost. Men heeft het Fonds voor Investerings gecreëerd, dat goed werkt. We zullen zelfs een kredietherschikking doen om meer middelen op het FIVA te zetten, zodat de investeringen in de eigen vloot kunnen worden opgedreven. De Vlaamse overheid heeft wel weinig impact op bepaalde bewegingen in de sector.

De heer Didier Ramoudt : Een grondige dialoog en regelmatig contact met de sector zijn belangrijk, zeker met de Belgische Rederscentrale, die een cruciale rol speelt.

Minister Vera Dua : We zullen binnenkort een bezoek brengen aan de sector en dan kunnen afspraken worden gemaakt.

De heer Didier Ramoudt : Het visserijbeleid vergt een integrale aanpak, wil men deze noodlijdende sector redden. In het verleden hebben verschillende partijen, ook de mijne, zich positief uitgesproken over de wenselijkheid van het hergroeperen van de visserijbevoegdheden op één niveau. Vermits de visserijsector bijna uitsluitend een Vlaamse aangelegenheid is, ligt het voor de hand dat ook dit niveau verantwoordelijk wordt voor deze materie en de bedrijfseconomische leefbaarheid ervan. Naast het brengen op één beslissingsniveau, lijkt een voorafgaande doorlichting, evaluatie en opvolging van de verschillende commissies, comités en instanties die hun zeg hebben in en over de visserij, tevens een noodzaak.

Het FIVA is hét middel bij uitstek om nieuwe impulsen te geven. Te veel tijd gaat verloren in gepalaver, te veel energie en middelen gaan naar structuren die niet toekomstgericht zijn en/of bedrijfseconomisch ondoorzichtig. Het zogenoemde visserijbeleid dient vaker zijn eigen belangen dan die van de sector.

Om nog beter het hoofd te bieden aan de Europese concurrentie, moet het visserijbeleid niet alleen een Vlaamse bevoegdheid worden, maar ook efficiënt inspelen op de diverse reconversieprogramma's. De visserij kan evenzeer een rol spelen in de toeristische sector. De integratie van het maritieme erfgoed in toeristisch recreatieve projecten is slechts één mogelijkheid. Het verdient aanbeveling dat minister Landuyt hiervoor de nodige beleidsruimte creëert.

Tot nu toe heb ik me toegespitst op het behoud en de slagkracht van de Vlaamse vloot, maar ik wil ook wijzen op de nood aan vernieuwing om de rendabiliteit te vrijwaren. Een vloot kan niet varen zonder vissers ! Het beroep moet opnieuw aantrekkelijk worden gemaakt. Dat kan door de juiste opleidings- en vormingsinitiatieven aan te bieden binnen het visserijschoolprogramma of door ze als bijscholing te koppelen aan sociale stimuli, zoals ook in andere beroepen het geval is.

In 1997 hebben alle democratische partijen van dit parlement op mijn initiatief een resolutie goedgekeurd om de Vlaamse regering aan te manen bij de federale regering aan te dringen op een volwaardig statuut voor de zeevissers. Daar werd nog geen werk van gemaakt. Mevrouw de minister, u kunt daarop uw federale collega toch aanspreken ?

De visserij vraagt om beleidsmaatregelen en oplossingen voor de vele structurele problemen. Als hier niets aan wordt gedaan, raakt de sector in een vicieuze cirkel, verliest hij marktaandeel en mankracht, komen er meer Nederlandse overnames en dreigt de delocalisatie van de visverwerkende nijverheid. De regering kan het tij doen keren met een geïntegreerd pakket aan beleidsmaatregelen en met de inspanning om de volledige bevoegdheid over de visserij te krijgen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Thieu Boutsen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, ik ben blij u in de nakende kerstsfeer de geboorte van een Vlaamse baby aan te kondigen. Deze jonge telg werd 'minister van Toerisme' gedoopt. Deze flinke baby merkte al snel dat zijn luiertje klein werd. Hij merkt op dat 'de begroting voor toerisme relatief bescheiden is.' Men probeert de baby dan ook zo snel mogelijk een broekje aan te passen.

In afwachting van de beleidsnota Toerisme in januari worden voorlopig geen nieuwe initiatieven genomen, aldus de minister. 'In het regeerakkoord is

Boutsen

de passage over toerisme te beperkt en ze getuigt van een gebrek aan kennis over de sector.' Toch zijn in deze sector 210.000 mensen tewerkgesteld en wordt een omzet van 400 miljard frank gerealiseerd. Arm België, dat men voor deze sector geen mensen kon opleiden. Arm België, en dat geldt niet enkel voor dit probleem.

Onze minister is blij te benadrukken dat het budget voor toerisme met 158 miljoen frank is gestegen, dat dit een stijging inhoudt met 15 procent en dat geen enkel budget in deze begroting zo snel stijgt. Mijnheer de minister, u weet het misschien niet, maar procenten op kleine budgetten zijn niet representatief. Deze uitschieter zegt alles over de oppervlakkigheid en de weinig noemenswaardige ingrepen in deze algemene begroting.

Het spreekwoord zegt : Het hemd is nader dan de rok. Dit wil in geen enkel geval zeggen dat de rok niet belangrijk is. Ik zal me verduidelijken. We spreken van een Vlaams Parlement waarin Vlaamse volksvertegenwoordigers zetelen. We spreken van een Vlaamse regering met een Vlaamse minister-president en Vlaamse ministers. Men heeft het over een Vlaamse Landmaatschappij, een Vlaamse Raad voor Toerisme en zoveel meer Vlaamse huisjes die de politieke meerderheid zo mooi bemant.

In Oostenrijk is er een kantoor van Toerisme Vlaanderen. Er bestaat een Vlaams Huis in Wenen en Praag. In Barcelona is er een Vlaams kantoor. In Italië voorziet men in een Vlaamse inplanting. In Scandinavië, Japan en de Verenigde Staten zijn er eveneens Vlaamse uithangborden.

Minister Landuyt, u ziet dat er inderdaad binnenlandse en buitenlandse verkooppunten zijn om onze toeristische aantrekkelijkheid te promoten. U bent echter een slechte verkoper : u verwijderd uw producten uit het uitstalraam en schaamt zich over de koopwaar die u dient aan te prijzen. U bent een ingehuurde verkoper van producten die u niet mooi en goed vindt. Om den brode en in afwachting van een betere job, trekt u dan toch de baan op. U haalt echter het etiket van uw product.

Onze zo mooie, druk bezochte Vlaamse kust ontleent u haar identiteitsbewijs, haar meest geïndividualiseerde mogelijkheid om zicht te profileren, haar naam. Ik heb in ons land al een waaier van straffen horen uitspreken. Ze gingen van een vingertje opsteken om te zeggen 'niet meer doen', tot voorwaardelijke straffen, gevangenisstraffen, van 20 jaar of levenslang tot zelfs de doodstraf toe. In

België heb ik echter nog nooit een straf horen uitspreken waarmee men de naam van een veroordeelde afnam. Mijnheer de minister, u doet dat wel. U bent een rechter boven de rechters. U permiteert het zich om onze Vlaamse kust in het buitenland te verkopen als Belgische kust.

Op het colloquium van het Davidsfonds deed men over het beeld van Vlaanderen duidelijke uitspraken. De Vlaamse boodschap komt in het buitenland niet of onvoldoende over.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer Boutsen, u zegt dat men de naam steelt. Men moet de zaak in een ruimere context plaatsen. Geografisch gezien hebben we het over de Franse kust, de Nederlandse kust, de Italiaanse kust. Wanneer men specifiek wil zijn, kan men spreken over de Friese kust, de Zeeuwse kust, de Bretoense en Normandische kust, de Adriatische kust, enzovoort.

Wij wonen echter nog altijd in België zodat we nog steeds van de Belgische kust kunnen spreken. Onze kust ligt in Vlaanderen, maar is de kleinste van heel Europa. Geografisch gesproken is het nog steeds de Belgische kust. Men kan die voor promotiedoeleinden veel beter gebruiken in het buitenland. Op promotioneel vlak houdt hetgeen u zegt geen steek.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Ik neem akte van deze uitspraak.

De heer Thieu Boutsen : Tijdens een colloquium van het Davidsfonds over het beeld van Vlaanderen is gebleken dat de Vlaamse boodschap in het buitenland niet of onvoldoende overkomt. De economische realiteit straalt onvoldoende af op het beeld dat het buitenland heeft over Vlaanderen. Men wil dan ook een aanpassing van 'Vlaamse' in 'Belgische' kust vermijden. Dat soort Belgenmoppen versterkt alleen maar het bekrompen kerktorenimago, aldus het Davidsfonds.

Aan de minister-president wil ik de volgende opmerking maken. Toen we onze volledige steun wilden geven aan de bouw van een Vlaams nationaal natuurpark in Limburg, rezen uw haren ten berge. Volgens u mag zo een natuurpark wel steun krijgen maar hoeft dit geen 'Vlaams' natuurpark te zijn.

Boutsen

In Limburg is momenteel een Limburgplan in ontwikkeling met vijf toeristische hefboomen. Met wat goede wil kunnen we instemmen met een redelijke geografische spreiding. We hebben vernomen dat de politieke beleidsgroep achter dit project staat. We veronderstellen dat deze beleidsgroep aan de Vlaamse regering de nodige financiële middelen zal vragen. Als vertegenwoordiger van een partij die geen deel uitmaakt van de politieke beleidsgroep wil ik toch duidelijk stellen dat het algemeen plan onze goedkeuring wegdraagt. Meer nog, persoonlijk sta ik heel sterk achter twee van de vijf projecten en daarom wil ik hierover mijn bezorgdheid uiten. Wat het Nationaal Park Hoge Kempen betreft, wil ik een beroep doen op minister Dua opdat ze haar administratie zo snel en efficiënt mogelijk inzet om dit project maximale kansen te bieden.

Het Merkendorp te Eisdien-Maasmechelen heeft een ontsluitingsweg nodig. Voor de financiering hiervan roept de beleidsgroep de hulp in van de Limburgse Reconvertiemaatschappij. Als oud-oppositielid begrijpt u ongetwijfeld dat de CVP-oppositie van Maasmechelen dit maar niets vindt. De gouverneur van Limburg, een ex-CVP-volksvertegenwoordiger, is van mening dat deze weg niet met LRM-geld kan worden gefinancierd omdat dan iedereen kan komen aankloppen. Ik vraag de minister-president dan ook om zijn steun. De LRM-pot is toch groot genoeg. Ik hoop dat u alle middelen zult inzetten opdat de LRM deze gedachtegang van de Limburgse gouverneur zou weerleggen. Zorg ervoor dat de provincie Limburg krijgt waar ze recht op heeft en dat dit wordt betaald met de daartoe bestemde middelen. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, sta me toe hier eerst mijn treurnis te verwoorden over het feit dat de bijzondere vertegenwoordiger inzake investeringsdossiers hier niet aanwezig is. Vorige week was hij er evenmin. Toen had ik geen kritiek, maar vandaag heb ik die wel. Hij bekleedt een belangrijke functie. Hij beschikt over een chauffeur. Hij kan dus moeilijk beweren dat hij moeilijkheden heeft om zich te verplaatsen. *(Gelach)*

Hij was evenmin aanwezig op de bijeenkomst van de commissie, waar een bijzonder interessant en diepgaand debat plaatsvond. Ik heb daar een belangrijke uiteenzetting gegeven. Hij daarentegen schitterde door zijn afwezigheid. Vandaag herhaalt

hij dit gegeven. Het is nochtans zijn job om hier te zijn als zijn taken hier worden besproken. Aan u, mijnheer de minister-president, om daar de passende conclusies uit te trekken. U moet hem nog niet ontslaan. *(Gelach)*

Geef hem nog wat krediet, maar ik betreur het ten zeerste en de heer Bril moet op de vingers worden getikt.

Ik kom nu ter zake. Vooreerst wil ik mevrouw Lisette Croes feliciteren met haar schitterend verslag. Dat verslag is het beslag van uren debatteren in de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden, onder het eminent voorzitterschap van – ik mag dat toch zeggen – voormalig minister-president Van den Brande. Dat verslag is in de eerste plaats ook de verdienste van de respectieve commissiesecretaris en mag worden beschouwd als aanbevolen lectuur.

Het buitenlands beleid ligt in het verlengde van het vorige beleid. Het beleid van de toenmalige minister-president Van den Brande was zeer goed. Hij was bevoegd voor buitenlandse handel, ontwikkelingsamenwerking en het buitenlands beleid in het algemeen. De huidige minister-president pakt het iets bescheidener aan. We kennen allemaal de heer Van den Brande, die meer straalde als minister-president dan als voorzitter van de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden. De stijl van de heer Dewael verschilt daarvan. De heer Dewael doet het zeer goed als minister-president, zij het op een andere manier dan zijn voorganger. *(Gelach)*

Ik zou in dat verband een anekdote willen vertellen. Ik was tijdens de vorige zittingsperiode gemeenschapssenator, en in die hoedanigheid heb ik een aantal werkreizen gemaakt. Zo heb ik eenmaal met de toenmalige voorzitter van de Senaat, de heer Swaelen, een parlementair bezoek aan Roemenië gebracht. Als men ergens aankomt in het gezelschap van de voorzitter van de Senaat, dan ontmoet men al snel hoogwaardigheidsbekleders. Zo hebben wij de president, de heer Constantinescu, en de socialistische eerste premier na de val van de heer Ceaucescu, de heer Roman, ontmoet. *(Rumor)*

Wij hebben met die mensen ook over België en over de federale structuur gesproken. Dat was voor hen een zeer ingewikkelde materie. De heer Van den Brande stond ginds bekend als de president van Vlaanderen. De heer Dehaene, die Roemenië ook heeft bezocht, was niet zo bekend. Pas toen ik hem omschreef als een dikke man met een groot hoofd, wisten ze over wie ik het had. Ze waren er

Hostekint

echter van overtuigd dat hij de eerste minister was en Van den Brande de president. *(Gelach)*

Mijnheer Van den Brande, u hebt de belangen van Vlaanderen blijkbaar zeer goed verdedigd. De landen die u hebt bezocht, kennen Vlaanderen. Dit ligt grotendeels aan uw manier van optreden. Begrijp me niet verkeerd, dit is een compliment. De heer Dewael is daarin bescheidener. Hij heeft dan ook een speciaal vertegenwoordiger. *(Gelach)*

Hij heeft die bevoegdheden opgesplitst. Vlaanderen heeft nu een minister van Ontwikkelingssamenwerking en een minister van Buitenlandse Handel. We mogen trots zijn een minister van Ontwikkelingssamenwerking te hebben. Dit is, rekening houdend met de enorme problemen in de derde en de vierde wereld, uiteindelijk een zeer belangrijk departement. Ik vind die splitsing van bevoegdheden bijgevolg een goede zaak.

Ik zou nog iets willen zeggen over die ontwikkelingssamenwerking. Dit interesseert mij gevoelsmatig, zeker na een jaar lang in de Rwandacommissie te hebben gezeten. Ik ben trouwens zelf in Rwanda geweest. Ik was zwaar onder de indruk van de genocide, waarbij een miljoen Tutsi's en gematigde Hutu's op een paar maanden tijd in afschuwelijke omstandigheden zijn gedood. Ik zetel nu helaas niet meer in de Senaat. Dat is jammer, maar ik heb me neergelegd bij de beslissing van de partij.

Tijdens de commissiebespreking hebben we over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Minister Anciaux heeft toen verklaard noordelijk en zuidelijk Afrika prioritair te stellen. Centraal-Afrika ligt immers veel te gevoelig, is politiek te riskant. Een van de verdiensten van de minister-president is dat hij de dialoog aangaat met de federale ministers. Het zijn allemaal wel liberalen, maar dat speelt nu geen rol : er vinden gesprekken plaats met de ministers Chevalier en Michel. Dat is goed, want zo worden het Vlaamse en het Belgische buitenlands beleid op elkaar afgestemd. Dat vind ik zeer positief. Maar volgens minister Anciaux is Centraal-Afrika geen prioriteit. We zouden daar immers misschien in een wespennest kunnen terechtkomen.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Hostekint, voor alle duidelijkheid wil ik even herhalen wat ik in de commissie heb gezegd. Mijn verklaringen terzake konden trouwens niet alleen rekenen op steun van

de meerderheid, maar ook op steun van een groot deel van de oppositie.

Het Vlaams ontwikkelingsbeleid is absoluut nog niet voldoende uitgebouwd om er alle risico's mee te kunnen aangaan. Het is belangrijk dat we vandaag de fundamenteen leggen om een echt ontwikkelingsbeleid mogelijk te maken voor Vlaanderen. Dat impliceert dat we heel duidelijk moeten kiezen waar we onze schaarse middelen investeren. Mijns inziens kan Centraal-Afrika om tal van redenen niet die stabiliteit bieden die een Vlaams ontwikkelingsbeleid vandaag nodig heeft. Het is met pijn in het hart dat ik hiervan geen prioriteit kan maken. Ik denk dat ook de voorzitter van de commissie het daarover met me eens was.

De heer Patrick Hostekint : Ik kan dat begrijpen. Maar de federale minister, de heer Michel, heeft een beslissing genomen. Zowel onze middelen als die van de federale overheid zijn beperkt, maar verhoudingsgewijs hebben wij meer middelen dan zij. Als er dus federale initiatieven worden genomen in Centraal-Afrika, dan zouden onze inspanningen complementair zijn aan die van de federale overheid.

Ik steun deze optie. Die zeer arme ontwikkelingslanden hebben immers geen grootse projecten nodig, maar wel onderwijs, gezondheidszorg en landbouwworming. Dat zijn nu net onze bevoegdheden. Ik pleit dus voor het aanvullen van de federale inspanningen.

Een derde reden waarom ik daarvoor pleit, is de historische en morele verantwoordelijkheid die België – en dus ook Vlaanderen – draagt ten opzichte van zijn vroegere kolonies. België en Vlaanderen zijn rijk geworden door die kolonies. We hebben die landen leeggeplunderd onder aanvoering van de monarchie. Dat gebeurde dus onder aanvoering van Leopold II en van alle krachten die in België toen de monarchie steunden. Ik denk dan onder andere aan de Union Minière en de Generale Bank. Ook nu zijn die krachten nog steeds aanwezig.

In het federale parlement is er nu sprake van het oprichten van een Kongo-commissie. De aanleiding daartoe was het boek 'De moord op Lumumba' van Ludo De Witte. Ikzelf ben geboren in 1950. Als kind heb ik de moord op Lumumba en de onafhankelijkheid van Kongo op 30 juni 1960 dus bewust beleefd. De CVP zou als fractie akkoord gaan met het oprichten van die commissie.

Hostekint

In 'De Zevende Dag' heb ik echter ook Mark Eyskens aan het woord gehoord. Deze minister van staat bestaat het om te verklaren dat Lumumba – de eerste wettelijke premier van Kongo – een communist was, die zoveel mensenlevens – waaronder ook Belgische – op zijn geweten had dat er in het Westen destijds een consensus bestond om hem politiek en fysiek te elimineren. Zoals we weten, is dat inderdaad ook gebeurd. In zijn boek heeft Ludo De Witte dat nu op wetenschappelijk onderbouwde wijze beschreven. De onderzoekscommissie moet dit nu verder onderzoeken en alles klaar en duidelijk aan het licht brengen.

Collega's, ik vind de uitspraken van de heer Eyskens echt schandalig. De verklaringen die hij heeft afgelegd, zijn een minister van staat onwaardig. Ik wil de CVP-leiding dan ook de raad geven om die man dringend op pensioen te stellen. In plaats van dergelijke verklaringen af te leggen, kan hij dan met de andere gepensioneerden gaan kaarten of kan hij met zijn vrouw op reis gaan.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik rond af. Ik vind het beleid van de huidige regering zeer goed. Het is positief dat er ook binnen de regering op een opbouwende manier kan worden gediscussieerd. Als een debat al te vlot verloopt, vind ik dat namelijk verdacht. Als er nooit tegenstellingen binnen de meerderheid naar buiten komen, wijst dat er immers op dat alles binnenskamers wordt geregeld. In een democratie is dat geen goede manier van werken. Het is dus goed dat er af en toe een discussie is.

Ik sta dan ook volledig achter de regering. De vorige keer stond ik niet volledig achter de regering. Ik heb dat toen ook verschillende keren in het openbaar gezegd. Ik stond niet volledig achter de CVP, en soms ook niet achter de SP. Ik zal duidelijk zijn. Mijn grote kritiek op de SP is dat ze over het algemeen plat op haar buik ligt.

De voorzitter : De heer André Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, ik volg heel aandachtig hetgeen de heer Hostekint vertelt. Ik wil mijn mening te kennen geven. De heer Eyskens heeft toch wel het recht van meningsuiting. Dat staat trouwens in de Grondwet ingeschreven. Ik ben het niet met u eens dat de heer Eyskens met pensioen zou moeten gaan, omdat hij zijn mening heeft geuit en omdat dit in de krant is verschenen. (*Gelach*)

De heer Patrick Hostekint : Als ik zeventig ben, dan ben ik al tien of vijftien jaar met pensioen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Hostekint, wat zou u doen als men uw vader ervan beschuldigt een moordenaar te zijn ? Dat is wat de heer De Witte over de heer Eyskens beweert. Hij stelt dat hij de hoofdverantwoordelijke is van de moord op de heer Lumumba. Als men dat veertig jaar later over uw vader zou zeggen, zou u uw vader dan ook niet verdedigen ? Zou u de heer De Witte dan ook niet antwoorden dat hij eerst de archieven van de heer Eyskens eens moet lezen, vooraleer een aantal zaken te beweren ? Dit is het dieptepunt van de Belgische politiek : de Kamer die zich bezighoudt met een onderzoekscommissie over zaken van veertig jaar geleden.

De heer Patrick Hostekint : Ik zou mijn vader ook verdedigen, maar ik zou niet antwoorden dat de heer Lumumba een communist was die duizenden doden op zijn geweten heeft.

De heer Eric Van Rompuy : Helaas is dat waar.

De heer Patrick Hostekint : Hoeveel doden heeft voormalig president Mobutu op zijn geweten ?

De voorzitter : Mijnheer Hostekint, u hebt uw tijd ruim overschreden.

De heer Patrick Hostekint : De heer Eyskens vergelijkt Lumumba zelfs met Milosevic en Saddam Hoessein.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Hostekint, u bent schitterend begonnen, maar u bent slecht geëindigd.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, de nieuwe Vlaamse regering heeft nog geen beleidsnota buitenlands beleid opgesteld. Bij de begroting werd ook geen beleidsbrief ingediend. We moeten toegeven dat deze inwerkperiode voor een nieuwe regering volledig reglementair is. Blijkbaar heeft de federale minister van Buitenlandse Zaken minder tijd nodig om zijn nota over buitenlands beleid op te stellen. We moesten ons bijgevolg baseren op de regeringsverklaring en op de diverse toelichtingen bij de begroting van maar liefst zeven ministers om een aantal zaken te kunnen beoordelen. Ik kom dadelijk uitgebreid terug op de versnippering in het Vlaams buitenlands beleid.

Sarens

Vooraf wil ik er nog op wijzen dat de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden slechts drie van de zeven betrokken ministers kon horen, met name minister-president Dewael voor het algemeen buitenlands en Europees beleid, minister Anciaux voor ontwikkelingssamenwerking en minister Sauwens voor buitenlandse handel. De vragen die in de commissie aan minister Anciaux werden gesteld in verband met het internationaal cultuurbeleid, wat tot zijn bevoegdheid behoort, zijn zelfs niet in het commissieverslag terug te vinden. Dit duidt toch op het een en ander.

Na dit puzzelwerk komen we tot de algemene conclusie dat er in vergelijking met de voorbije regeerperiode vooral continuïteit is in het beleid op het vlak van de buitenlandse handel, met uitzondering van de buitenlandse gezanten, en dat er belangrijke wijzigingen zijn in het algemeen buitenlands en Europees beleid.

Een eerste belangrijke vaststelling is dat deze regering Vlaanderen onvoldoende op de wereldkaart zet. De handelwijze en de beleidsintenties van de nieuwe Vlaamse regering bevestigen wat de federale minister van Buitenlandse Zaken Michel reeds in september in interviews verklaarde. De paarse coalitie wil in de eerste plaats België een stem geven in de internationale politiek. Vlaanderen moet en wil daarbij duidelijk de rol van ondergeschikte spelen. Niet Vlaanderen mag, maar België moet op de kaart worden gezet. Dat blijkt ten overvloede uit feiten en incidenten.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Sarens, u moet de zaken correct voorstellen. We hebben van meet af aan duidelijk gemaakt, in het regeerakkoord en in de commissie, dat we willen aansluiten bij het beleid van de vorige Vlaamse regering. Het is dus wel degelijk de bedoeling Vlaanderen op de kaart te plaatsen. In het begin van de begrotingsdiscussie heb ik gezegd dat we bij de bespreking van de beleidsnota's volop de gelegenheid zullen krijgen om dit verder concreet uit te werken. Dat is niet de verantwoordelijkheid van de regering, maar het is een gevolg dat voortvloeit uit het reglement van het Vlaams Parlement.

U citeert minister Michel. Het is de taak van een federaal minister van Buitenlandse Zaken om in eerste instantie België op de kaart te zetten. Het is onze verantwoordelijkheid om dat met Vlaanderen

te doen. De twee zijn niet tegenstrijdig met elkaar. Ze zijn integendeel perfect complementair.

In bepaalde opzichten zullen we gemakkelijker in ons opzet slagen, als we de weg van de complementariteit bewandelen, dan in een sfeer van voortdurend conflict. Dat geldt ook voor het buitenlands beleid. U hebt ook in de commissie de bevoegdheidsverdeling aangekaart, en leidde eruit af dat deze regering dat beleid minder belangrijk zou vinden, en dat we onder de paraplu van de federale regering zouden willen lopen. Mevrouw Merckx heeft zonet gezegd 'de slogans voorbij'. Gebruikt u dan ook geen slogans meer, want ze kloppen niet met de realiteit.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister-president, dit zijn geen slogans. Het zijn vaststellingen, ook aan de hand van incidenten en uitspraken die spontaan in de pers zijn gekomen. Wat minister Landuyt bijvoorbeeld heeft gezegd over de Vlaamse Huizen in het buitenland werd achteraf weer genuanceerd. Een duidelijk voorbeeld is de aanpak van de samenwerking met Nederland. We waren in Vlaanderen op een heel constructieve manier bezig. Nu moeten we met ons aanhangwagentje ergens aanpikken aan de contacten tussen België en Nederland, die dus blijkbaar belangrijker zijn dan de Vlaams-Nederlandse contacten. Ik zou zo nog een aantal kleine voorbeelden kunnen geven.

Minister-president Patrick Dewael : Waarom zegt u zoiets ? U herhaalt steeds maar wat in de pers staat, welke indruk er bestaat, en welk beeld er wordt opgehangen.

De heer Freddy Sarens : Wat wordt gezegd, wordt gezegd.

Minister-president Patrick Dewael : De indruk die ontstaat door de verslaggeving in de pers, strookt niet altijd met de realiteit. Bij de opening van onze geïntegreerde vertegenwoordiging in Den Haag heb ik gemerkt dat onze contacten met Nederland opperbest zijn. Ik heb ook contacten gehad met de Nederlandse ministers.

De heer Freddy Sarens : Ik zeg niet dat die contacten slecht zijn, alleen dat er andere opties worden genomen.

Minister-president Patrick Dewael : Er is geen andere optie, we gaan verder op de ingeslagen weg. U zegt echter dat de federale overheid, als ze een contact legt en zelf ook initiatieven neemt in Nederland, op ons terrein komt. We moeten af van die krampachtigheid. Het is het volstrekte legitieme

Dewael

recht van de federale overheid om ook met Nederland contacten te leggen, op voorwaarde dat het gebeurt met het volle respect voor ieders bevoegdheid.

U kunt geen concrete voorbeelden geven van initiatieven waarmee de federale overheid op ons terrein zou zijn gekomen. U kunt het de federale premier niet kwalijk nemen dat ook hij, naast de Vlaamse minister-president, contacten heeft met zijn Nederlandse ambtgenoot. U kunt de federale premier niet verwijten dat hij een Benelux-overleg opstart om te komen tot een gemeenschappelijk memorandum in voorbereiding van de IGC, op voorwaarde dat daarover ook een overleg plaatsvindt tussen mij en de federale overheid en dat daarmee rekening wordt gehouden.

Dat is pleiten voor complementariteit. U zegt krampachtig dat dit ons terrein is en als de federale regering binnen haar bevoegdheden een initiatief neemt in de richting van hetzelfde land noemt u dat recuperatiepolitiek. Dat stemt niet overeen met de werkelijkheid.

Ik wil aan het parlement heel duidelijk zeggen dat we het Vlaams buitenlands beleid verder zullen gestalten in de lijn van initiatieven die destijds zijn ontwikkeld door mijn voorganger. Laat ons echter een debat voeren op basis van feiten en niet op basis van beelden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, beweert u nu dat de federale regering op het vlak van de buitenlandse handel met de hervorming van de BDBH niet uit is op een recuperatie van bevoegdheden ? Ik denk dat dat duidelijk wel het geval is.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, kan men in het federaal parlement op dit ogenblik niet de opmerking maken dat, rekening houdend met ons regeerakkoord, wij uit zijn op een grotere bevoegdheid van de gewesten inzake buitenlandse handel ? Dat kan men daar evengoed beweren. De bevoegdheidsverdeling is wat ze op dit ogenblik is. De materie buitenlandse handel staat op de agenda voor de volgende staatshervorming en zal in een volgende fase moeten worden geconcretiseerd op basis van de gedachte dat het beleid inzake buitenlandse handel moet groeien vanuit de gewesten. Dat beschouwt

men in het federale parlement ook niet als een oorlogsverklaring.

In afwachting van een nieuwe regeling die een grotere bevoegdheid geeft inzake export en buitenlandse handel aan de regio's, moet er een beleid worden gevoerd van afspraken tussen de federale staatssecretaris en de BDBH enerzijds en de Vlaamse minister en Export Vlaanderen anderzijds. We moeten die afspraken maken in de betekenis van wat men van ons verwacht. De ondernemers verwachten van ons dat we initiatieven nemen die ook iets zouden bijdragen aan het Vlaamse bedrijfsleven. Het Vlaamse bedrijfsleven is niet gebaat bij een stellingenoorlog, maar het vraagt dat we stappen vooruit zetten in het belang van de Vlaamse economie. Dat moet gebeuren met respect voor de bestaande bevoegdheidsregels en wat mij betreft moeten die bevoegdheden op tafel komen met het oog op een grotere slagkracht van de regio's. Laten we nu niet bij elke zaak zeggen dat we op elkaars terrein zitten, met als gevolg de verlamming van de instellingen, want niemand is er bij gebaat dat de instellingen niet kunnen functioneren.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik ben het er volledig mee eens dat er duidelijkheid moet komen op het vlak van de buitenlandse handel, maar ik beweer daarnaast dat er een recuperatie is van bevoegdheden op basis van de huidige verdeling van de bevoegdheden inzake de buitenlandse handel. Er is duidelijk een overschrijding. Vlaanderen is belast met de promotie van de export, dat is op dit ogenblik de wettelijke regeling. De federale overheid opteert duidelijk voor een verdeling waarbij Vlaanderen zich nog enkel zal mogen bezighouden met de exportbevordering in Europa.

Minister-president Patrick Dewael : Waar staat dat ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Lees er de teksten op na !

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het is belangrijk dat we niet in een polemiek terechtkomen over het buitenlands beleid van Vlaanderen. Ik vind het goed dat dezelfde lijn wordt voortgezet die reeds bestond.

Ik begrijp de bezorgdheid van de heer Sarens aangaande het voorbeeld van Nederland. Er bestaat

Van den Brande

een bijzondere verhouding tussen Vlaanderen en Nederland die is gesteund op de verdragen van 17 januari 1995. Het is op uitdrukkelijk verzoek van Wallonië dat de Belgische regering en de huidige minister van Buitenlandse Zaken doen alsof die bijzondere band tussen Nederland en Vlaanderen niet bestaat. Dit vaststellen heeft niets met krampachtigheid te maken.

Zonder enige politieke dekking en zonder rekening te houden met de bijzondere band tussen Nederland en Vlaanderen werd voorheen op ambtelijk niveau een conferentie voorbereid naar het voorbeeld van de Nederlands-Duitse conferentie die anderhalf jaar geleden heeft plaatsgevonden.

Nu kan die verhouding tussen Vlaanderen en Nederland worden gedefinieerd als een geheel van eigenstandige afspraken.

In de Costa-documenten wordt met geen woord over buitenlandse handel gerept. Integendeel, steunend op Senaatsverslagen zegt men er dat de buitenlandse handel een probleem is dat men moet bekijken in het licht van het statuut van de handelsvertegenwoordigers. Verder wordt die lijn echter niet doorgetrokken. Ik pleit er dan ook voor dit samen waakzaam op te volgen.

In het belang van de ondernemingen moeten we duidelijk durven stellen dat er een Directoraat-Generaal van de Buitenlandse Economische Betrekkingen moet komen in het federale departement Buitenlandse Zaken. Dit moet worden opgevat als een gegevens- en kruispuntbank voor alle deelstaten. Er moet ook een exclusieve bevoegdheid komen voor de deelstaten op het vlak van de promotie en de ondersteuning van de ondernemingen. Dit heeft als grote voordeel dat aldus voor de ondernemingen zelf duidelijkheid wordt gecreëerd.

Nu stellen we echter vast dat de BDBH haar begrotingsmiddelen verder verruimt en dat daar nog steeds 200 mensen in dienst zijn om eigenlijk niets meer te doen dan de onduidelijkheid in stand te houden.

Het moet mij van het hart dat dienaangaande door de twee covoorzitters geen enkele input werd gegeven. Deze bekommernis wordt geenszins geïnspireerd door oppositionele beschouwingen.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Ik wou even reageren op de tussenkomst van de heer Van Nieuwenhuisen.

Er is altijd al een spanningsveld geweest tussen de BDBH en Export Vlaanderen. Ik zie geen enkele reden waarom Export Vlaanderen niet verder op de ingeslagen weg zou kunnen gaan.

Net zoals de minister-president ben ook ik van oordeel dat het beter is complementair te gaan werken, in plaats van tegen elkaar. Het feit dat er tussen beide instellingen tegenstellingen bestaan, heeft de Vlaamse en de Belgische export al heel wat nadeel berokkend.

Ik sluit me dan ook aan bij het pleidooi van de regering. Complementariteit zal immers veel constructiever en vruchtbaarder blijken te zijn.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Laat iedereen zijn werk doen en zorg ervoor dat dit zo efficiënt mogelijk gebeurt.

Sta mij toe één cijfer te geven dat boekdelen spreekt. Het aandeel van Vlaanderen in de Belgische export is tot 74 percent gestegen. Bij het begin van de vorige regeerperiode zat men nog op 69,5 percent. Dit is dus een spectaculaire stijging.

Uw bewering als zou die verduidelijking de export van Vlaanderen negatief beïnvloed hebben, is totaal verkeerd.

De heer Stefaan Platteau : Ik heb dat niet zo gezegd. Ik heb enkel gezegd dat er steeds een spanningsveld is geweest.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Sta mij toe ter illustratie van deze materie een anekdote te geven die zal aantonen hoe het bedrijfsleven deze situatie ervaart.

Vorige week waren we in het kader van een door het VEV georganiseerd bedrijfsbezoek toevallig te gast bij de bijzonder Vlaamsgezinde ondernemer Santens. Iemand vroeg de bedrijfsleider wat hij vond van de bestaande situatie, en of hij geen last had van overlappingsen. Hij antwoordde ontkenkend. Hij had geen enkel bezwaar tegen de situatie, op voorwaarde dat de handelsmissies goed worden georganiseerd. De heer Santens kan zeker geen ge-

Denys

brek aan Vlaamsvoelendheid worden verweten. Het bedrijfsleven heeft dus geen enkel bezwaar.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, we hebben deze problematiek tijdens de vorige zittingsperiode uitvoerig besproken in de commissie voor Staatshervorming. Toen bestond er een grote consensus over dit onderwerp. Ik heb de stellige indruk dat de VLD nu terugkrabbelt.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : De federale regering wil wat doen aan de BDBH en aan de ondervertegenwoordiging van de Vlamingen in de dienst. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, wanneer werd volgens u de wetgeving terzake goedgekeurd en de pariteit ingevoerd ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister-president, ik benadruk dat wij geen voorstander zijn van een bestendig conflict tussen de federale en de Vlaamse overheid. Wel willen we duidelijkheid over onze bevoegdheden, zodat we die ten volle kunnen invullen.

U gaf het voorbeeld van Nederland. Ik begreep uit uw woorden dat u complementariteit beschouwt als handelen nadat de federale premier een initiatief heeft genomen. Dit is geen goede benadering.

Ten tweede stel ik vast dat deze regering de bevoegdheden op het vlak van buitenlands beleid heeft versnipperd. In de commissie had ik het over een verdeling onder zes ministers, maar ik was er nog een vergeten. Dit staat in schril contrast met de houding van federaal minister Michel. Hij trekt alle belangrijke bevoegdheden terzake naar zich toe.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Sarens, wat u zegt klopt niet. In het begin van de federale regeerperiode was er kritiek aan het adres van de federale minister van Buitenlandse Zaken omdat hij zich te veel zaken zou toe-eigenen, en omdat hij geen afspraken kon maken met de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

De realiteit ziet er echter anders uit. Op federaal vlak is er zowel een staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking als een staatssecretaris voor Buitenlandse Handel. Voor Europese Aangelegenheden en voor de voorbereiding van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie heeft federaal staatssecretaris Chevalier een bijkomende opdracht gekregen. Volgens u wordt in Vlaanderen alles versnipperd en op federaal niveau alles gecentraliseerd. Ik stel echter het tegenovergestelde vast.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister-president, nu maakt u er een karikatuur van. Ik zeg enkel dat federaal minister Michel de touwtjes zeer strak in handen heeft.

Vlaanderen beschikt niet over het nodige aanspreekpunt voor het buitenlands beleid, noch wordt er een persoon verbonden aan dit beleid. Dat is nochtans nodig voor het herkenbaar maken van Vlaanderen in de wereld. Eén aanspreekpunt zou tevens bijdragen tot een efficiënter beleid. Als gevolg van deze versnippering kan men moeilijk een algemeen politiek concept voor het Vlaams buitenlands beleid presenteren. Het is onvermijdelijk en logisch dat elke administratie, elke minister en elk kabinet dat erbij betrokken is eigen prioriteiten legt en er een eigen timing op nahoudt.

Dit parlement heeft in 1990 reeds een resolutie goedgekeurd om dit aan te klagen. We hebben toen gepleit om het beleid in een persoon te concentreren.

Ik kan u voorbeelden van de versnippering geven. U bent gaan onderhandelen met de Franse ambassadeur over een cultuurovereenkomst tussen Vlaanderen en Frankrijk. Waarom heeft de minister van Cultuur dat niet gedaan ?

Minister-president Patrick Dewael : U moet de zaken opnieuw juist voorstellen. De nota Buitenlands Beleid zal alle bevoegdheden dekken, dus ook die van ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel. Er komt een algemeen document.

Het is evident dat overleg tussen de administraties noodzakelijk is en dat gebeurt nu al. Er functioneert ter zake een managementcomité, dat voor eenheid moet zorgen.

Ik ben niet gaan onderhandelen met de Franse ambassadeur. U moet dat zo niet voorstellen. De Franse ambassadeur heeft mij om een onderhoud gevraagd, wat erg gebruikelijk is bij het begin van een zittingsperiode. Hij heeft bij die gelegenheid

Dewael

gezegd dat er een mogelijkheid is om een akkoord te sluiten tussen Vlaanderen en Frankrijk over een aantal gevoelige thema's, onder andere monumentenzorg. Daar speelt de dubbele structuur van gemeenschappen en gewesten in het zuiden van het land, ons parten. Bij zo een voorstel moet worden overwogen of zo een akkoord wenselijk is. Ik vond het echter belangrijk dat Frankrijk voor de eerste keer in zijn buitenlandse politiek het bestaan van de deelstaat Vlaanderen erkent. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om dat voorstel te finaliseren en het me voor te leggen. Ik heb in de commissie ook al gezegd dat ik de commissie daarover voorafgaandelijk zal informeren. Zeg dus niet dat ik de Franse ambassadeur achterna ben gelopen om een akkoord af te sluiten.

De heer Freddy Sarens : Dat heb ik niet gezegd.

Minister-president Patrick Dewael : U hebt gezegd : 'U bent gaan onderhandelen met de Franse ambassadeur'. Het ging echter om een verzoek van de Franse ambassadeur. Dit komt neer op de erkenning door Frankrijk van de constitutionele realiteit in ons land en dat vind ik niet onbelangrijk.

De heer Freddy Sarens : Ik heb enkel de verwarring in de bevoegdheidsverdeling willen illustreren. U maakt van alles een karikatuur om de grond van de argumenten te ontkrachten, en dat vind ik niet prettig.

Ik kan nog andere voorbeelden geven. Een aantal ministers bevoegd voor Buitenlandse Zaken maken daar in de begroting op geen enkele plaats melding van. Er is in geen middelen voorzien.

We lezen in de begroting dat u dit zult proberen te corrigeren met nogal wat middelen voor een communicatiestrategie. Dat is op zich erg belangrijk, maar het zou jammer zijn dat deze strategie enkel formeel bleef zonder inhoud.

Het colloquium van het Davidsfonds vorige zaterdag had als thema 'In het oog van Europa. Hoe zien de andere Europeanen Vlaanderen en de Vlamingen ?' Een aantal internationale waarnemers gaven hun visie op de situatie. Ten eerste bleek het zeer moeilijk om België en zeker Vlaanderen bekend te maken in het buitenland. Ten tweede zei men dat onze boodschap duidelijk moet zijn en deze boodschap kan men niet brengen in verspreide slagorde, maar moet als een globaal waardevol

concept naar voor worden gebracht. Dan bestaat de kans dat het buitenland er iets van begrijpt.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Vlaanderen heeft in het recente verleden een deel van zijn bevoegdheden terzake overgemaakt aan de provincies. Ik woon in een grensgebied en ik weet waar ik over spreek. Frankrijk en België hebben ongeveer tweehonderd verdragen afgesloten, maar op een ander niveau bestaan geen verdragen. Er bestaat geen enkel verdrag over waterzuivering of ruimtelijke ordening.

Op het niveau van de Vlaamse regering was er geen samenwerking voor Europese projecten, want dat werd overgeheveld naar de provincies. In Frankrijk is men daar niet gelukkig mee. We zullen de bevoegde ministers uitnodigen om die contacten snel te hernieuwen. Frankrijk heeft bijvoorbeeld opnieuw de neiging om zijn industriële zones in het grensgebied, een woongebied, te plaatsen. We moeten werken aan overeenkomsten inzake ruimtelijke ordening.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Bossuyt, wat u zegt, verbaast me, want het is totaal onjuist. Afspraken maken met Frankrijk is niet eenvoudig. Men moet onderhandelen op drie verschillende niveaus : het centrale bestuur, de regio's en de departementen. We hebben onder meer over waterzuivering afspraken gemaakt in het kader van Euregio. We hebben de provincie West-Vlaanderen gevraagd om als partner van het Franse departement op te treden om min of meer op een gelijk niveau te werken. Er moet zeker nog een en ander gebeuren, maar we staan niet nergens. Dat geldt ook voor de drie Zuid-Nederlandse provincies en Vlaanderen als het om ruimtelijke ordening gaat.

De heer Freddy Sarens : Ik kom tot enkele opvallende kenmerken van de begroting voor buitenlands en Europees beleid. Ik heb de indruk dat de middelen voor buitenlands beleid aanzienlijk dalen in plaats van te stijgen. U ontkent dat. Het is me niet echt duidelijk. Ik wacht op een antwoord.

U hebt bij de commentaar op de begroting een onderscheid gemaakt. U zou meer gezamenlijke politieke verklaringen willen afleggen in plaats van verdragen te sluiten. Uit de beleidsbrief zal dit waarschijnlijk duidelijker tot uiting komen. We vragen ons wel af met wie men wat zal doen. Met wie zal men verdragen afsluiten en met wie zal men ge-

Sarens

zamenlijke politieke verklaringen afleggen ? Wat is dan de rol van het Vlaams Parlement in dit geheel ? Men heeft beperkte middelen ter beschikking. Is het dan niet beter zich te concentreren op een beperkt aantal landen waarmee men akkoorden afsluit ?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : U moet niet wachten op de beleidsbrief. Ik heb in de commissie gezegd dat we een evaluatie moeten maken. Het debat wordt bemoeilijkt wanneer vragen die in de commissie werden gesteld, en die ook werden beantwoord, hier worden herhaald. Ik zou u gemakkelijk kunnen verwijzen naar het verslag. Door ze hier te stellen, geeft u de indruk dat ze onbeantwoord zijn gebleven. Dat is niet het geval.

De heer Freddy Sarens : Ik mag toch mijn appreciatie geven. Volgens mij hebt u geen antwoord gegeven.

Minister-president Patrick Dewael : In het verslag staat letterlijk dat we in functie van de beperkte middelen prioriteiten moeten stellen en dat het verdrag als middel in het verleden misschien wat te veelvuldig werd aangewend. Er zijn ook andere mogelijkheden om samen te werken.

De heer Freddy Sarens : Ik spreek u niet tegen. Ik vraag u enkel met wie u dat zult doen en wat onze rol daarin kan zijn. Dat is het enige dat ik wens te weten. Indien we hier geen vragen meer mogen stellen, dan wordt het moeilijk om onze rol te vervullen.

We vinden het positief dat de begroting voor ontwikkelingsamenwerking stijgt. We hebben echter ook hier dezelfde opmerking. Het is onduidelijk waar, wanneer en waaraan men de middelen zal besteden. Er zijn een aantal zaken die ons opvallen en die we ter sprake willen brengen. Een oud zeer is de financiering van de buitenlandse studenten. De Vlaamse universiteiten, en met name de VLIR, zijn reeds lang vragende partij om een deftige regeling te treffen. Ze opteren duidelijk voor een bevoegdheidsoverdracht naar Vlaanderen, waar het ook thuishoort.

Minister Anciaux, u zegt dat u meer aandacht zult schenken aan de actieve aanwezigheid van Vlaanderen in het veld en dat u niet langer het indirect optreden van Vlaanderen in de ontwikkelingslan-

den prioritair zou stellen. Mijn bedenking daarbij is dat heel wat Vlaamse NGO's indirect aan ontwikkelingsamenwerking doen en dat het te betreuren zou zijn dat deze acties worden afgebouwd zonder dat men weet waarvoor ze de plaats moeten ruimen. Ik stel u die vraag opnieuw omdat ik er geen afdoend antwoord op heb gekregen.

U zegt ook dat u meer middelen zult besteden aan studie. Ik heb vroeger reeds verwezen naar het vele werk dat op dat vlak is gepresteerd. Als ik het goed heb begrepen, wilt u zich vooral concentreren op noordelijk Afrika. Dat lijkt men een nogal merkwaardig standpunt. Op dat vlak hebben we immers heel wat expertise. Veel sociaal-culturele organisaties, universiteiten en verenigingen zijn op dat vlak actief, juist omwille van de migratiestromen met noordelijk Afrika. We hebben heel wat mensen ter beschikking die u goed kunnen documenteren.

Vorige keer heb ik gezegd dat we minder gelukkig zijn met de overheveling van de middelen van internationale culturele samenwerking naar het departement van Cultuur. We zijn van oordeel dat dit een taak is die moet samenblijven. Men moet daarbij cultuur ruimer beschouwen dan de traditionele inhoud. Het gaat ook over de samenlevingsvormen, de verschillende sociaal-culturele activiteiten, media, sport, enzovoort. Men moet dit dan ook als een geheel behandelen wanneer men internationale betrekkingen aanknoopt en verdragen wil afsluiten.

Dit dreigt ook verloren te gaan. U hebt gezegd dat dit niet het geval zal zijn en dat u dit persoonlijk zult coördineren. Wij zullen dit met de nodige kritische bedenkingen opvolgen.

De rol van het middenveld is voor de CVP bijzonder belangrijk. Bij de grensoverschrijdende activiteiten tussen Nederland en Vlaanderen zijn heel wat organisaties, verenigingen en personen betrokken. Zij spelen een belangrijke rol in het totaalconcept. Vlamingen die contacten hebben met Nederlanders moeten de nodige aandacht krijgen.

Een laatste punt, dat ik wegens tijdgebrek slechts beknopt zal behandelen, betreft het gebrek aan aandacht in de begroting voor de regionale uitbouw van Europa. Vlaanderen moet hier een belangrijke rol vervullen. Eminente professoren wijzen erop dat Vlaanderen een bijzondere plaats in het buitenlands beleid op het vlak van de regio's heeft verworven. Vlaanderen maakt een dubbele beweging mee, waarbij heel wat bevoegdheden naar Europa en naar de regio's gaan.

Sarens

In die verhouding tussen de regio's en Europa is voor Vlaanderen een groeiende taak weggelegd. Hiervan is in de begroting echter weinig terug te vinden. Dit is een belangrijk punt van kritiek, zeker als men in ogenschouw neemt wat er gedurende de komende maanden op stapel staat.

De opstelling van de Vlaamse regering draait de klok terug. Onder de leiding van voormalig minister-president Van den Brande is een belangrijke stap in de herkenbaarheid van Vlaanderen in de wereld gezet. Het zou jammer zijn om door de versnippering van bevoegdheden weer het aanhangwagentje van het federaal beleid te moeten spelen.

De verworven bevoegdheid zou op die manier verloren gaan en het beeld van Vlaanderen zou verdwijnen. Indien u dit anders aanpakt of het tegendeel bewijst, zal de CVP u als een partner steunen. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de heer Van Grembergen heeft enkele jaren geleden al op deze tribune gesteld dat het buitenlands beleid de prima donna van de politiek blijft. Deze uitspraak blijft juist.

Ik ben dan ook gelukkig dat de minister-president dit buitenlands beleid voor zijn deel neemt, zoals trouwens ook zijn voorganger heeft gedaan. Ik wil onmiddellijk de link leggen met de continuïteit inzake het buitenlands beleid van de vorige regering. Ik vind het een goede zaak dat Vlaanderen door de minister-president wordt vertegenwoordigd.

De heer Hostekint heeft het op zijn eigen, typische manier uitgedrukt, maar ik ben het op veel vlakken met hem eens. De heer Van den Brande heeft dit werk ook volgens mij zeer goed gedaan.

Ik denk evenwel verder in dezelfde richting, zij het met andere accenten. Die accenten liggen bij de verdeling van het werk. Ik kan het wat dit betreft niet eens zijn met de heer Sarens. Ik denk integendeel dat het positief is dat de bevoegdheden worden gesplitst. Coördinatie en algemene politiek zijn bevoegdheden van de minister-president, ontwikkelingssamenwerking valt onder de bevoegdheid van minister Anciaux en buitenlandse handel en Export Vlaanderen zijn bevoegdheden van minister Sauwens. In elk modern management wordt deze techniek van delegatie toegepast. Op die ma-

nier kan ook meer aandacht worden besteed aan elk onderdeel binnen het geheel.

Hetzelfde is gebeurd voor de kredieten. Wanneer de minister-president contacten legt met de ambassadeur van Frankrijk, dan doet hij dit in de hoedanigheid van coördinator. Door een cultureel akkoord te sluiten met Frankrijk kan de realiteit van onze instellingen worden bevestigd. De Fransen zijn onze burens en ze appreciëren de Vlamingen meer dan men denkt.

De begrotingskredieten zijn herschikt. Voor ontwikkelingsamenwerking zijn de kredieten zelfs opgetrokken. De heer Sarens heeft daar de aandacht op gevestigd en dat lijkt me een goede zaak.

Het doel van de buitenlandse politiek is het strategisch plan Vlaanderen Internationaal aan bod te laten komen. Het heeft twee strategische doelstellingen : Vlaanderen op politiek vlak meer stem geven in de wereld, in het bijzonder in Europa en de Europese Unie, en Vlaanderen met zijn eigen taal en cultuur een volwaardige positie bezorgen. Naar aanleiding van de staatsvorming van 1993 heeft Vlaanderen verdragsrecht gekregen. In dat verband is het positief dat de bilaterale samenwerking met Nederland, Zuid-Afrika, Chili en verschillende Centraal- en Oost-Europese landen wordt voortgezet. In de toekomst wordt nog een samenwerking beoogd met Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. Het sluiten van een cultureel akkoord met Frankrijk past in deze context.

In de commissie hebben we het ook gehad over de selectiviteit bij het sluiten van verdragen. Volgens de regering is het sluiten van verdragen geen doel op zich, maar wel een middel. Het moet in de toekomst als instrument worden gebruikt om op selectieve basis te worden toegepast.

Het beleid met Centraal- en Oost-Europa blijft behouden, maar moet worden bijgestuurd. Tien jaar na de val van de Berlijnse muur is de situatie op het terrein grondig gewijzigd. Het zal de taak zijn van de nieuwe Vlaamse regering om het beleid bij te sturen, om een nieuw beleid te voeren, om andere accenten te leggen en ter plaatse andere mensen te gaan contacteren.

Mijnheer de voorzitter, ik heb gisteren mijn spreektijd ruimschoots overschreden, dus zal ik dit vandaag compenseren. De heer Laverge zal het namens mijn fractie hebben over de buitenlandse handel. Ik zal niet alles herhalen wat in de commissie werd gezegd, maar toch wil ik nog enkele belangrijke elementen belichten. Zo vestig ik uw aan-

Platteau

dacht op het bedrag van 20 miljoen frank dat is voorbehouden om studies te laten uitvoeren in verband met de beleidsvoorbereiding en de evaluatie in het kader van het buitenlands beleid. Ook is er in een aanzienlijk bedrag van 75 miljoen frank voorzien op de basisallocatie 33.03 voor de humanitaire bijstand. Ik vind het goed dat ook Vlaanderen een rol kan spelen wanneer er in het buitenland natuurlijke en menselijke rampen gebeuren, en dat we in dit verband over middelen beschikken.

Interreg III is ook een verworvenheid uit het verleden. Maar dit gaat verder. Vlaanderen en Nederland zijn volwaardige partners, samen met de betrokken provincies in beide staten. Daarvoor is een bedrag van 20 miljoen frank gereserveerd. Ik kan dit alleen maar ondersteunen. Dat er continuïteit in het bestuur en het beleid tot stand is gekomen, is nogmaals bewezen, onder meer door het Keizer-Kareljaar. De verbintenissen uit het verleden, van de vorige regering, ten aanzien van Gent zullen worden nagekomen : daarvoor worden niet-onaanzienlijke middelen ingeschreven, en dat op een goede wijze.

Ik wil besluiten met een woordje over de betrekkingen met Zuid-Afrika. Iedereen weet dat dit land ook mij na aan het hart ligt. Mijnheer Van Grembergen, in de commissie van de toenmalige Vlaamse Raad waren wij in tempore non suspecto de eersten om die prille democratie daar te ondersteunen. Daar waren diverse redenen voor, die we uitgebreid hebben belicht. We blijven dit doen, met dezelfde openheid en dezelfde koppigheid. Dit is immers een goede zaak, die blijvend moet worden verdedigd. We hebben ons toen gericht tot de toenmalige minister-president. Die heeft ons gehoord. Het heeft enige tijd geduurd, maar de resultaten zijn er.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wil even opmerken dat er daarover een volstreekte consensus was, in overeenstemming met het federale beleid. Dit gebeurde op basis van de vier punten die gemeenschappelijk zijn voor alle deelgebieden. Er was consensus over het feit dat er voor 28 april 1994 geen contacten zouden plaatsvinden of geen afspraken zouden worden gemaakt : we zouden dit slechts doen met het nieuwe Zuid-Afrika. Mijnheer Platteau, het klopt dat u voor die datum in de commissie met kracht stelde dat we dit eigenlijk al voordien moesten doen. Ik heb me gebaseerd op een brede parlementaire consensus om dat niet te doen. Uw bewering dat dit lang heeft geduurd klopt dus niet. We hebben on-

middellijk na 28 april 1994 gezegd dat we met het nieuwe Zuid-Afrika tot relaties zouden kunnen komen. Daarin verschilden we van mening. U was er een voorstander van om nog voor dit land een democratische bodem had gekregen, via de instellingen en de verkiezingen, reeds een aantal afspraken te maken.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer Van den Brande, ik schaam me daar niet over. Ik heb dat immers gedaan op het ogenblik dat Nelson Mandela de Nobelprijs heeft gekregen en ook doctor honoris causa is geworden aan de universiteit van Brussel. Ik vond dat we op dat ogenblik het democratische proces moesten steunen. Dat democratische proces was zich aan het ontwikkelen en had daarom steun nodig vanuit het buitenland.

In elk geval moeten we de nadruk leggen op het feit dat we uiteindelijk gehoor hebben gekregen. Voor Zuid-Afrika is er dan een bedrag van 0,5 miljard frank uitgetrokken. Ik heb ter plaatse kunnen vaststellen dat men daar zeer waardevol werk mee heeft geleverd. Men heeft dat geld op een correcte en pluralistische wijze aangewend.

Ik richt me nu tot de minister-president en minister Anciaux met het verzoek die bestaande projecten verder te steunen en tot een goed einde te laten komen. Er bestaat een interdepartementale werkgroep om dit door te lichten. Aan de hand van die herziening kan men een revaluatie bekomen. Mijn wens is dat men de nodige aandacht blijft besteden aan Zuid-Afrika. Uit de verklaringen van de regeringsleden in de commissie en daarbuiten meen ik te kunnen opmaken dat dit inderdaad het geval is en dat Zuid-Afrika dus de bijzondere aandacht van de regering zal blijven krijgen.

Dit betekent natuurlijk niet dat de andere delen van Afrika daarvoor aan aandacht zouden moeten inboeten. In dat opzicht ben ik het eens met de heer Hostekint. Ik ben het echter ook eens met minister Anciaux dat Centraal-Afrika momenteel een gevaarlijk gebied is. We moeten daar zeer voorzichtig te werk gaan.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Er is momenteel inderdaad een zeer verwarde situatie in Centraal-Afrika. Ik denk dan in het bijzonder aan Kongo en aan Rwanda. Vooral in Kongo is het op dit moment onmogelijk om vast te stellen wie de feitelijke macht in handen heeft. De federale overheid durft echter het risico te nemen om de banden met Centraal-Afrika aan te halen. Ook om humanitaire redenen

Hostekint

moet er immers iets gebeuren. Er moeten vredesinitiatieven worden genomen. Ik zie dus niet goed in op welke manier de Vlaamse overheid een groter risico zou nemen dan de federale overheid.

Daarnet heb ik enkel gepleit voor overleg tussen het Vlaamse en het federale niveau. In Vlaanderen is er immers genoeg geld aanwezig. Er is nu al een verhoging van de middelen tot 600 miljoen frank voor ontwikkelingssamenwerking. Die inspanningen kunnen ongetwijfeld nog worden verhoogd. Ik veronderstel dat het de bedoeling is van minister Anciaux om in de loop van de legislatuur de middelen voor ontwikkelingssamenwerking inderdaad nog meer te verhogen. Onze inspanningen moeten dan complementair zijn aan de inspanningen van de federale regering.

De heer Stefaan Platteau : Ik ben het daar volledig mee eens.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Het uitgangspunt mag natuurlijk niet zijn dat het Vlaamse beleid gewoon het complementaire deel zou zijn van het federale beleid. We moeten een eigen beleid voeren. Op dit moment zijn we niet klaar om in zo een risicozone projecten op te zetten.

De heer Stefaan Platteau : Ik wil eindigen met de volgende bedenking. Indien buitenlandse politiek inderdaad zo belangrijk is, kan die ook niet op één jaar worden gevoerd. Het is een politiek op lange termijn die over een hele zittingsperiode moet worden gevoerd. Deze politiek wordt hier zelfs over meerdere zittingsperiodes gevoerd, aangezien er continuïteit is in het beleid, zij het dat er andere accenten worden gelegd. Ik ben daar gelukkig mee. We kunnen Vlaanderen, zoals ook in het verleden gebeurde, op een uitstekende wijze uitdragen. We voeren een goed buitenlands beleid.

Ik kijk nieuwsgierig uit naar de beleidsbrief en beleidsnota. Normaal zullen we die krijgen in de loop van januari. Ze zullen het mogelijk maken een diepgaander debat te voeren over deze belangrijke materie. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV, VU&ID en de CVP*)

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-presi-

dent, geachte ministers en collega's, eerst en vooral wil ik de verslaggever en commissiesecretaris bedanken voor het zeer deugdelijke verslag. De gedachtewisseling over het Vlaams buitenlands beleid wordt natuurlijk bemoeilijkt door het feit dat we nog niet over een beleidsnota beschikken. Er werd een vrij intensief debat gevoerd in de commissie.

Ik wil niet elke opmerking herhalen die door mijn fractie werd gemaakt, maar in het mij toegemeten tijdsbestek wil ik toch uw aandacht vragen voor een aantal punten die ons essentieel lijken. Onze fractie kan zich scharen achter de twee grote doelstellingen waarop deze begroting steunt en die terug te vinden zijn in het strategisch plan Vlaanderen Internationaal : Vlaanderen politiek meer stem geven in Europa en de wereld, en de positie van de Vlaamse cultuur en Nederlandse taal veiligstellen.

In tegenstelling tot wat sommige andere sprekers menen, moet een Vlaams buitenlands beleid niet vertrekken vanuit de positie van een al te grote bescheidenheid, noch vanuit schuldcomplexen over het Belgisch koloniaal verleden. Het kan evenmin de bedoeling zijn dat we optreden als onderaannemers van het Belgisch buitenlands beleid en de belangen die het dient. Het Vlaams buitenlands beleid moet daarentegen in eerste instantie worden gebruikt om de positie van Vlaanderen te versterken en om de welvaart van Vlaanderen en het welzijn van de Vlamingen veilig te stellen. Dit sluit solidariteit of samenwerking zeker niet uit.

Deze regering wil komen tot een operationalisering van de communicatiestrategie en -praktijk. Het belang van het Vlaams imago in het buitenland kan inderdaad nauwelijks onderschat worden. Er werd reeds verwezen naar het colloquium dat enkele dagen geleden in dit huis werd gehouden.

Ik wil er trouwens op wijzen dat men ook op Belgisch vlak de communicatiestrategie aan het bij-schaven is. Ik neem kennis van het feit dat de federale regering in het internationaal perscentrum in de Résidence Palace in de Europese wijk initiatieven heeft genomen om de buitenlandse journalisten beter te informeren over wat in dit land gebeurt. In een normaal land zou de meerderheidsbevolking er geen behoefte aan hebben om naast het federale initiatief eigen initiatieven te ontwikkelen. Jammer genoeg leven we niet in een normaal federaal land. Bijgevolg is het nodig dat de Vlaamse meerderheid een eigen communicatiestrategie en -praktijk opzet.

Van Overmeire

Het verzorgen van het imago van Vlaanderen is zelfs jammer genoeg een taak die we niet aan de Belgische ambassades kunnen toevertrouwen. In een nog niet zo ver verleden heeft de affaire-Columberg op een pijnlijke manier aangetoond dat een eigen Vlaams diplomatiek netwerk geen overbodige luxe is. We zijn dan ook verheugd dat er bijkomende middelen worden vrijgemaakt om een internationale communicatiestrategie te voeren. We steunen elk voorstel dat bijdraagt tot de versterking van het Vlaams netwerk. Mijn collega en goede vriend, de heer Verrijken, sprak over clandestiene ambassades.

Bijdragen aan het Vlaams imago is trouwens niet enkel de taak van de Vlaamse overheid. Uiteindelijk kan elke Vlaming optreden als een ambassadeur van Vlaanderen. Privé-initiatieven zoals de vereniging Vlamingen in de Wereld kunnen hierin een rol spelen en verdienen bijgevolg steun en aanmoediging. De pas opgerichte Rubensstichting kan daarvoor een interessante denktank zijn.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Vlaanderen in de Wereld is een mooi initiatief, dat veel goeds kan doen. Het zou echter ook goed zijn dat ze zich degelijk structureren en op hun beurt wat aan management doen. De centen kunnen niet permanent zonder controle van de Vlaamse regering blijven komen.

De heer Karim Van Overmeire : U hebt volkomen gelijk, en daarover bestaat een brede consensus. We moeten op heel korte termijn de situatie uitklaren. Die vereniging kan een heel belangrijke rol spelen. Zij moet daarvoor de nodige middelen krijgen, in ruil waarvoor we ook iets kunnen terugvragen.

Ik wil niet meer terugkomen op het debat dat zonet werd gehouden over de vraag of de slagkracht van de Vlaamse regering wordt verzwakt door de versnippering van de bevoegdheden over verschillende ministers. Dat is een welles-nietespetletje. In de nabije toekomst zullen we de daden en de feiten kunnen zien, en dan kan iedereen zelf oordelen.

In elk geval zitten we ver af van de ideale situatie die de heer Van Grembergen heeft geschetst. Hij zei dat de Belgische buitenlandse politiek er een van de hele federatie moet zijn, en niet die van het federale niveau alleen. De praktijk is anders.

Van de verdragsrechtelijke bevoegdheid, waar we sinds 1993 over beschikken, hebben we in het verleden goed gebruik gemaakt. Volgens de nieuwe minister-president zijn er nog andere instrumenten, zoals een gezamenlijke politieke verklaring. Het sluiten van een verdrag mag volgens hem geen doel op zich zijn. In zover het sluiten van een verdrag echter bijdraagt aan een grotere erkenning van Vlaanderen op het internationale toneel, is het volgens ons wel een doel op zich. Voor ons mogen andere staten gerust wennen aan het idee met Vlaanderen verdragen af te sluiten. (*Opmerkingen van minister-president Patrick Dewael*)

Mijnheer de minister-president, u maakt er opnieuw een karikatuur van. Ik zeg enkel dat het afsluiten van een verdrag gedeeltelijk een doel op zich kan zijn als het ertoe bijdraagt Vlaanderen op de internationale kaart te zetten. Dat is met een verklaring veel minder het geval. (*Opmerkingen van minister-president Patrick Dewael*)

Natuurlijk is de inhoud ook belangrijk, maar als we de keuze hebben tussen een verklaring en een verdrag, is het evident dat we kiezen voor een verdrag. (*Opmerkingen van minister-president Patrick Dewael*)

Onze doelstellingen zijn wellicht verschillend. In elk geval zullen we, net als andere fracties, de verhouding tussen Vlaanderen en België op het vlak van het buitenlands beleid in de toekomst met de grootste aandacht volgen.

We hebben een fundamenteel bezwaar tegen het promoten van Vlaanderen als regio in Europa. U kent onze stelling al, maar ik wil er toch uitvoeriger op ingaan. De minister-president heeft terecht gesteld dat de komende IGC de laatste kans biedt om in de Unie in een volwaardige plaats te voorzien voor de constitutionele deelstaten. Na de uitbreiding van de Unie tot 25 of 30 lidstaten, wordt die kans beduidend kleiner.

Het is politiek gezien niet onbelangrijk dat geen enkele van de kandidaat-lidstaten vertrouwd is met ons concept van de regio's. Verschillende nieuwe lidstaten zijn qua bevolking en economisch gewicht veel kleiner dan Vlaanderen, maar zullen toch als lidstaat mee aan tafel zitten. De Europese regio's zijn een zeer disparate club, waarin de mooie theorie van subsidiariteit en het voornemen om het beleid dichter bij de burger brengen, de toetsing aan de realiteit niet kunnen doorstaan. In Frankrijk zijn de regels grotendeels papieren constructies. In Duitsland werd het federalisme opgelegd door de overwinnaars van de Tweede Wereldoorlog in de ij-

Van Overmeire

dele hoop Duitsland zo te verzwakken. In Spanje is het regionalisme er gekomen onder druk van het Baskisch en Catalaans probleem. In België is de federalisering een poging om de fundamenteel Vlaams-Waalse tegenstelling te ontmynen en in onze ogen vooral om te verhinderen dat de Vlaamse economische en demografische meerderheid zich zou vertalen in politieke macht.

De vraag is of Vlaanderen in de queeste om in Europa mee te spreken, zijn positie wel versterkt door zich te profileren als kopman van een heel peloton regio's. Roepen we daardoor geen weerstanden op, die er niet zouden zijn indien we binnen Europa voor onze positie naar een specifiek interne Belgische oplossing zouden streven ?

Ik verduidelijk dit met een praktisch voorbeeld. Is het niet gemakkelijker om binnen Europa het gedeeld stemmen in de ministerraad alleen voor België af te dwingen gezien het specifiek Belgisch karakter, veeleer dan deze oplossing te moeten toestaan of opdringen aan alle lidstaten die uit constitutionele deelstaten bestaan ? Sommige lidstaten zullen immers niet geïnteresseerd zijn in de wijze waarop de Belgische stemmen worden uitgebracht, terwijl diezelfde lidstaten zich misschien verzetten tegen een veralgemeend voorstel dat op alle Europese lidstaten van toepassing is.

Ik wil trouwens opmerken dat er in het federaal regeerakkoord geen enkel pleidooi ten gunste van de regio's in de IGC te lezen valt. De tekst vormt een bijlage bij het verslag. Bij de Belgische prioriteiten voor de IGC staat geen woord over de regio's. Als Vlaanderen er zelfs nog niet in slaagt om de Belgische regering te overtuigen, hoe zal ze dan de veertien andere Europese regeringen overtuigen ?

Bovendien legt u de lat niet bijzonder hoog. In uw maximumscenario komt er een comité van de regio's dat adviezen mag verlenen. Als men het advies niet volgt, moet men zijn houding motiveren. Lidmaatschap van een dergelijk orgaan kan men bezwaarlijk een rechtmatige plaats voor Vlaanderen in Europa noemen. De vraag naar de plaats van Vlaanderen in Europa zal in elk geval opnieuw aan de orde zijn wanneer binnenkort zal blijken dat op de IGC van de laatste kans de constitutionele regio's niet aan de bak zijn gekomen.

De terechte stelling dat dit de IGC van de laatste kans is, staat haaks op de veel gehoorde, maar weinig onderbouwde stelling dat de nationale staten wel zullen verwasemen in Europa. Daarom zou het

uiteindelijk niet zoveel belang hebben of we de 21ste eeuw binnen gaan als een regio dan wel als een lidstaat van Europa. Natuurlijk heeft dat wel belang. Zeker tot een flink stuk in de 21ste eeuw zullen het de lidstaten zijn die al dan niet bij meerderheidsbeslissing de grote lijnen uittekenen ; zij zullen de mensen aanduiden die de Europese instellingen bevolken. De nationale staten zullen op belangrijke terreinen als politie, justitie of sociale zekerheid een doorslaggevende rol blijven spelen.

Het is dan ook intellectueel oneerlijk om de keuze van Vlaanderen als lidstaat van Europa af te doen als een terugkeer naar de absoluut soevereine staten van de negentiende eeuw. Het feit dat staten vandaag een deel van hun soevereiniteit hebben afgestaan aan Europa, doet niets af aan het feit dat de Vlaamse belangen in Europa veel beter kunnen worden verdedigd als lidstaat dan als regio.

Het was zo met de vorige regering en het is zo met deze regering : zowel op het terrein van de buitenlandse politiek als in andere dossiers komt men uiteindelijk altijd terug bij de fundamentele vraag : vertrekt men van het Vlaams belang ? Dan moet de vraag worden gesteld welke meerwaarde de Belgische structuren bieden. Of vertrekt men van het Belgische feit ? Dan sukkelst men van conflict naar conflict, en bestaat de rol van de minister-president van Vlaanderen er vooral in om wat leeft in Vlaanderen, te kanaliseren in een richting die voor België onschadelijk is. De minister-president heeft de voorbije maanden herhaaldelijk verklaard dat hij zich niet zou inschrijven in een scenario dat kon leiden tot Vlaamse onafhankelijkheid. Dat is zijn goed recht, maar ik heb hem nooit horen zeggen wat de meerwaarde is van de Belgische structuren op het vlak van bijvoorbeeld het buitenlands beleid.

De Vlamingen zijn geen minderheidsvolk zoals de Bretoenen, Catalanen, Friezen of Welshmen. Neen, wij vormen hier met onze 60 percent de meerderheid. Wij leveren twee derden van het economisch en financieel draagvlak en zijn goed voor drie vierden van de Belgische export. Toch worden we voortdurend geconfronteerd met ambassades waarop we nauwelijks kunnen rekenen en met een Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel waar deze meerderheid een legestoelpolitiek toepast.

In 1995 verklaarde de toenmalige minister-president dat het maar om 'kinderziekten van het nieuwe federale model' ging. Ondertussen is echter wel gebleken dat het gaat om een structurele en fundamentele tegenstelling tussen Vlaanderen en de Belgische structuren, de tegenstelling tussen wat wij

Van Overmeire

hier denken dat goed en nodig is voor Vlaanderen enerzijds en wat de Belgische machtsstructuren ons willen toestaan anderzijds.

Sta mij toe nog even een geografisch overzicht te geven.

We kunnen ons scharen achter een specifiek beleid ten opzichte van de buurlanden Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. De versterking van de Vlaamse positie in Berlijn, Parijs en Londen is van het grootste belang. De volgende prioriteit moet Centraal- en Oost-Europa zijn. Natuurlijk – en gelukkig – is de situatie daar op het terrein de laatste tien jaar grondig gewijzigd. Er moet een nieuwe visie komen, maar de aandacht moet onverminderd blijven.

Wat de ontwikkelingshulp betreft, zal ik de opmerkingen die in de commissie werden gemaakt hier niet herhalen. De heren Van Nieuwenhuysen en Laverge hebben er duidelijk aangetoond dat men bijvoorbeeld in Zuid-Afrika gerust van een ongunstige evolutie kan spreken. Ze verwezen daarbij naar de groeiende criminaliteit, de corruptie en het omgekeerd racisme. De Zuid-Afrikaans regering beschikt over schijnbaar onbeperkt internationaal krediet, maar we mogen ons niet in slaap laten wiegen. Deze week nog las ik in een artikel dat Zuid-Afrika geen geld heeft voor aidsbestrijding, maar wel 12 miljard frank uitgeeft voor wapenaankopen.

Met betrekking tot Centraal-Afrika onderschrijven we de stelling van minister Anciaux volledig. Enerzijds zijn wij niet de erfgenamen van het Belgische kolonialisme en anderzijds kunnen we, gezien de lokale politieke instabiliteit en gezien onze beperkte middelen, daar maar heel weinig nuttig werk verrichten. Uw voornemen om te zien wat we in Noord-Afrika kunnen doen, is wel interessant en krijgt onze volledige steun.

Als conclusie zou ik willen stellen dat inzake het buitenlands beleid de tegenstelling tussen meerderheid en oppositie in het verleden nooit zeer scherp is geweest. Eigenlijk geven we er de voorkeur aan dat in dit ook in de toekomst zo zal blijven. Ik stel echter vast dat de argwaan bij de oppositie op dit ogenblik veel groter geworden is.

Mijnheer de minister-president, ik hoop dat het inderdaad om misverstanden gaat. We zullen spoedig weten of dat inderdaad het geval is. In de commissie vroeg u om aan deze regering het voordeel van de twijfel te gunnen. Als we dat doen, dan zal die

twijfel in onze ogen nog steeds de overhand hebben. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (*Op de tribune*) : In het Vlaams regeerakkoord 'Een nieuw project voor Vlaanderen' werd het platteland erg stiefmoederlijk behandeld. Waar het hoofdstuk dat het toekomstig stedelijk beleid toelicht zeven bladzijden beslaat, bevat de tekst onder de titel 'Plattelandsbeleid' welgeteld vier lijntjes waarin enkel wordt verwezen naar een nog op te stellen nota. De hoofdstukken die de andere beleidsdomeinen toelichten, verwezen terloops naar enkele maatregelen die het platteland en het leven aldaar zullen beïnvloeden. In een tekst van 110 bladzijden was dit alles wat de nieuwe Vlaamse regering te zeggen had over het platteland.

Dit gebrek aan aandacht en visie zal tot gevolg hebben dat ons platteland op vele vlakken achterblijft in vergelijking met de steden. Het staat uiteraard buiten kijf dat onze steden een aantal functies moeten vervullen die eigen zijn aan een stad. Het lijkt me niet meer dan billijk dat ze hiervoor de nodige ondersteuning krijgen.

De relatie tussen een vrij beperkt aantal inwoners en de oppervlakte van onze landelijke gemeenten zorgt voor een aantal specifieke problemen. Zo is er bijvoorbeeld een relatief groot aantal kilometers openbare weg per inwoner, waardoor een enorme druk op de gemeentelijke begroting ontstaat. Het bermenbeheer, het rioleringsnet, de fiets- en voetpaden, de huisvuilophaling en de openbare verlichting zijn slechts enkele voorbeelden van gemeentelijke uitgaven waarvan de kostprijs is gelinkt aan het aantal kilometer openbare weg.

De toenemende druk op de gemeentelijke begrotingen heeft tot gevolg dat de marge om beleidsaccenten te leggen heel beperkt is. Het is met andere woorden de hoogste tijd dat onze Vlaamse regering inziet dat het platteland meer is dan wat open ruimte die moet worden verdeeld tussen landbouwers en groene jongens. Op het platteland wonen en werken ook mensen. Als men dit zo wil houden, moet dringend werk worden gemaakt van een degelijk onderbouwd en toekomstgericht plattelandsbeleid. Tot wie moet ik me richten als ik het heb over het plattelandsbeleid? Richt ik me tot alle ministers of is er één minister bevoegd, net als voor het stedelijk beleid?

De tweede landbouwconferentie 'voor een Vlaams plattelandsbeleid' werd op 27 november 1998 geïn-

De Meyer

stalleerd. De opdracht bestond erin een aantal beleidsalternatieven te verkennen voor het Vlaamse platteland in het eerstvolgende decennium, en er de nodige conclusies uit te trekken voor het beleid. Een 200-tal personen uit de meest diverse milieus werkten mee : mensen uit administraties, van universiteiten, uit landbouworganisaties, experts en veldwerkers.

De jongste vergadering vond plaats op 31 mei 1999. De werkgroepen waren actief op het gebied van economische, ruimtelijke, ecologische en sociale ontwikkelingen. Ze hielden zich ook bezig met de vraag naar aangepaste beleidsniveaus, -structuren en -instrumenten voor het platteland. Er werd een visie opgebouwd over een duurzaam, geïntegreerd, gedifferentieerd en participatief plattelandsbeleid. Die visie vormde een goede aanzet voor een plattelandsbeleid voor de volgende jaren. In de regeerverklaring en in de begroting vinden we hiervan weinig tot niets terug.

In elk geval werd aanbevolen om de inzichten van de conferentie te gebruiken bij het invullen van het plan voor plattelandsontwikkeling dat de Vlaamse overheid binnen enkele dagen zal goedkeuren en zal indienen bij de Europese Commissie. Dit plan zal het kader scheppen voor de Europese cofinanciering van het plattelands- en landbouwbeleid in Vlaanderen.

Het verrast me dat wij, de parlementsleden, terzake nog steeds geen nota hebben ontvangen van de minister. Nochtans kondigde ze dit aan in haar antwoord op een vraag die ik stelde in de commissie voor Economie.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer De Meyer, ik bevind me in een ietwat vervelende positie omdat de tekst nog niet is goedgekeurd door de regering. Ik had met de commissieleden afgesproken dat ik onmiddellijk na de goedkeuring de tekst zou opsturen.

U hebt zelf de geschiedenis van dit programma geschetst. Ik heb pas in een late fase een tekst ontvangen van mijn diensten. De oorzaak van de vertraging was de noodzakelijke bijschaving van de tekst na consultatie van een aantal mensen die bij het plattelandsbeleid zijn betrokken. Velen vonden immers dat de invulling van het programma nog te veel was gebaseerd op het voorzetten van het klassieke landbouwbeleid. Europa had duidelijk de vraag gesteld om het open te trekken naar het al-

gemeen plattelandsbeleid, zonder daarbij de bestaande instrumenten van tafel te vegen. Dat misverstand bestaat. Normaal wordt dit vrijdag of volgende week woensdag door de Vlaamse regering goedgekeurd. Zodra de goedkeuring er is, zal ik het programmadocument doorsturen aan het parlement. Volgende week zal dit dus zeker ter beschikking zijn.

De heer Jos De Meyer : Uw antwoord ontgoocht me een beetje, mevrouw de minister. Het plan is dermate ingrijpend, ook op financieel vlak, dat ik had gehoopt dat u vooraf de commissie zou hebben geraadpleegd en niet uitsluitend het middenveld. We hadden gedacht dat u ook een bijzonder groot belang zou hechten aan de mening van de parlementaire commissie. Als u pas naar de commissie komt als alles al is goedgekeurd, kunt u ons evengoed de tekst gewoon opsturen.

Minister Vera Dua : Ik heb begrip voor uw ontgoocheling. De teksten worden echter nog dagelijks gewijzigd, zodat ik niet weet welke tekst ik moet overmaken. Als de teksten klaar zijn, wil ik ze toesturen aan de commissieleden.

De heer Jos De Meyer : Vorige week hebben we in dit parlement nog gestemd over een motie die ik samen met de heer Van Looy indiende, over een mogelijke vrijwillige afbouw van de varkenshouderij op een sociaal verantwoorde en begeleide wijze en met de nodige financiële steun door de overheid. De heer Denys vond deze motie politiek niet relevant.

Ik verneem ondertussen dat in het Vlaams plan voor plattelandsontwikkeling in steun zou worden voorzien voor blijvende afbouw en voor reconversie van de varkenshouderij. Hiervoor zou bijna in 4 miljard frank zijn voorzien, waarbij de helft van de middelen van Vlaanderen komt en de andere helft van Europa.

Er is dus principiële bereidheid tot gesprek, anders zou deze maatregel niet in de ontwerpplannen staan. Anderzijds stellen we vast dat hiervoor in de begroting 2000 geen middelen zijn ingeschreven. Is het de meest verstandige aanpak om dit afbouwprogramma aan een omschakelingsprogramma te koppelen ? Omschakeling in die mate zou trouwens leiden tot een totale ontwrichting van deze nichemarkt, zodat de biologische sector er zelf het slachtoffer van zou worden. Daarenboven is het, om de effectiviteit van de maatregel van afbouw te versterken, aangewezen dat dit gecombineerd wordt met een vervroegde-uitredingsregeling. Het zou goed zijn mocht de Vlaamse overheid dit bij de

De Meyer

federale collega's bepleiten. Gezien de techniciteit van een mogelijk afbouwprogramma en de risico's van een structurele ontwrichting van de varkenshouderij is een grondig en voorafgaand overleg met de beroepssector een absolute noodzaak.

Enige tijd geleden ontvingen we een manifest van het platform Buitengebied. Deze tien verenigingen die samen 360.000 Vlamingen tellen, streven naar een leefbaar buitengebied, met andere woorden naar een landelijk gebied met een maximaal behoud van de open ruimte en de natuurfuncties, gekoppeld aan een sociale en economische leefbaarheid. Het platform wenst dat de Vlaamse overheid in het plattelandsbeleid meer rekening houdt met de mensen die er wonen, werken of recreëren en dat men het buitengebied niet herleidt tot een natuurlijke leegte vol verbodsdrempels. Men vroeg onder andere het plattelandsbeleid te oriënteren naar een dynamische ontwikkeling van een duurzame plattelandseconomie, om de algemene leefbaarheid van dit gebied te garanderen.

Voor ons blijft een duurzame en verbrede land- en tuinbouwsector de economische drager van het platteland.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik zal het hebben over twee aspecten van de landbouw. Laat me beginnen met MAP-2.

Hoe meer ik dit dossier bestudeer, hoe meer ik de indruk krijg dat we tijdens de vorige zittingsperiode op een perfide manier zijn beetgenomen door de Boerenbondvertegenwoordigers in dit parlement. Men wekte de indruk dat MAP-2 pas in werking kon treden met het Europese fiat voor de schadevergoeding. Al wie op de hoogte was, wist dat een verlenging van de schadevergoeding een onmogelijke zaak was. Wie daar toch voor pleitte, wou in feite MAP-2 boycotten. Ik had al zo een voor gevoel, nu wordt het bevestigd : dit was een politiek spel, en niet een van de mooiste.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Denys, u had het over de Boerenbondvertegenwoordigers in dit parlement.

De heer André Denys : Ik bedoel daarmee de CVP'ers die in opdracht van de Boerenbond handelen.

De heer Jos De Meyer : Mag ik eerst mijn vraag afronden ?

De heer André Denys : U vraagt duidelijkheid, die geef ik graag.

De heer Jos De Meyer : Enkele CVP'ers hebben inderdaad een goed contact met landbouwers, maar die zijn bij verschillende organisaties aangesloten. Ik verneem van de mensen uit uw regio dat u alleen met het ABS praat. Dan is het toch niet erg dat onze mensen met allerlei organisaties contact onderhouden ?

De heer André Denys : Mijnheer De Meyer, ik praat met iedereen, met de Boerenbond, met ABS, met VAC.

De Boerenbond wist zeer goed dat hij door de koppeling van MAP-2 met de goedkeuring van de schadevergoeding het MAP onmogelijk maakte. De schadevergoeding van 1996-1997 had een tijdelijk karakter. Een verlenging ervan was onmogelijk. De landbouw is niet gediend met een dergelijk perfide politiek spel.

De heer Jos De Meyer : Wat u zegt, is intellectueel oneerlijk, mijnheer Denys.

De heer André Denys : Toch niet, het is de intellectuele waarheid. Jullie willen MAP-2 niet, jullie hebben dat niet willen toegeven en hebben het gewoon gekelderd.

Wat doen we nu ? We zijn het met u eens, mevrouw de minister, dat MAP-2 in werking kan treden, los van de Europese beslissing over de schadevergoeding. We zijn het daarmee eens om twee redenen. Eerst en vooral zijn we ervan overtuigd dat de mestverwerking met MAP-1 geen kans krijgt. De mestverwerking volgens MAP-1 betekent de guillotine voor de landbouwer ofwel een gedoogbeleid. Noch het een, noch het ander is aanvaardbaar.

Met MAP-1 hebben we bovendien slechts een controle op papier, MAP-2 verzekert ons via een bedrijfsgebonden resultaatsverbintenis van de milieubescherming. We vragen om deze redenen de inwerkingstelling van MAP-2.

We voegen hier echter drie voorwaarden aan toe. We wensen een ander heffingssysteem. Het systeem moet ervoor zorgen dat de productieheffing

Denys

wordt vervangen door een zogenaamde overschot-heffing of – om het in uw termen te zeggen – een ecotaks op het mestoverschot. Het ene moet het andere vervangen. Ik begrijp dat dit niet onmiddellijk kan worden gerealiseerd. We zijn echter vragende partij. Dit vormt immers een stimulans om minder mest te produceren en bevordert ook de verwerking.

Mevrouw de minister, voor de verwerking willen we dat de breedste schouders de zwaarste last dragen. Concreet betekent dit dat grote bedrijven, en dan vooral de integratoren, de last van de mestverwerking op zich nemen. We weten allemaal dat verwerking meer kost dan verspreiding, en dat de grote bedrijven de grote oorzaak zijn van de mestoverschotten.

Mevrouw de minister, u kunt hiervoor het instrument van de MBO's aanwenden. We willen dat u hier een concreet engagement aangaat.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer Denys, u wilt van start gaan zonder het systeem van de vergoedingen. U weet dat die vergoedingen grondgebonden zijn. De boeren die hun inkomen geheel of gedeeltelijk moeten halen uit de grond, zijn hiervan de dupe. Het zijn zij die, omdat ze steeds minder meststoffen mogen gebruiken, ook steeds lagere opbrengsten per hectare zullen halen. De familiale grondgebonden landbouwbedrijven zijn hiervan het slachtoffer. En dus niet die grote bedrijven waarover u het hebt, en ook niet de integratoren. Zij hebben niets met deze vergoedingen te maken.

Ik stel vast dat MAP-1 erin voorziet dat de grote bedrijven bij de hernieuwing van hun vergunning 25 percent moeten inleveren. Dat is waarschijnlijk de hoofdreden dat u MAP-1 zo snel mogelijk ongedaan wilt maken.

De heer André Denys : Mijnheer Van Looy, die discussiestof is opgenomen in MAP-2. Ik wens daar zelfs niet over te debatteren. Ik wens enkel dat inzake de mestverwerking de hoofdverantwoordelijke de grootste last draagt. Ik wens mijn tijd niet te verliezen aan discussies over MAP-1 en MAP-2 om te bepalen wie nu juist die integratoren zijn. Juridisch raakt men daar niet uit. Ik stel voor te werken met een convenant, met een MBO. Ik heb daar veel meer vertrouwen in. Indien we daar een resultaatverbintenis aan koppelen, dan ben ik ervan overtuigd dat we op het terrein meer resultaat zul-

len bereiken dan met het spel dat u en uw partij in de vorige regeerperiode hebben gespeeld.

De heer Jef Van Looy : De grote bedrijven waar u het over hebt, hebben geen landbouwgronden.

De heer André Denys : Mevrouw de minister, er is ook een derde voorwaarde waaraan moet worden voldaan. We vragen dat u zoekt naar een schadevergoedingssysteem dat steek houdt en dat rekening houdt met wat binnen Europa mogelijk is. We mogen bij de landbouwers geen illusies wekken. Ik ben tegen het inschrijven van bedragen die men later toch niet kan gebruiken. Ik ben tegenstander van het politiek illusionisme. We vragen u dat u een systeem voorstelt dat gunstig wordt beoordeeld door Europa en waarvan u vrijwel zeker bent dat het zal functioneren.

Ik wens te besluiten met een beschouwing over de regionalisering van de landbouw. Vlaanderen heeft een veel intensievere landbouw dan Wallonië. Wanneer ik over het landbouwbeleid in het regeerakkoord lees dat men moet overgaan op een meer ecologische en duurzame landbouw, dan ben ik er stellig van overtuigd dat Vlaanderen de Europese subsidies anders moet aanwenden dan Wallonië. De evolutie is verschillend, of we dat nu graag zien of niet. De Europese ondersteuning moet dan ook anders worden gebruikt.

We moeten ons richten naar een meer ecologische en duurzame plattelandsontwikkeling. De VLD is het hiermee eens. We kunnen die weg opgaan. Ik denk evenwel dat we er met een – nog altijd federale – ondersteuningspolitiek als instrument niet zullen komen. Ik pleit dan ook voor de regionalisering van de landbouw. Ik ben trouwens zeer tevreden dat dit als één der eerste punten op de agenda van de Costa is terechtgekomen.

Sommige mensen stellen dat, aangezien de partij de bevoegde federale minister heeft mogen leveren, de VLD dit wel beweert, maar niet wenst uit te voeren. De inhoud is voor de voltallige VLD-fractie echter belangrijker dan personen. Wij zijn voor de federalisering van de landbouw. Dit is een noodzakelijk instrument op het terrein.

De woorden van de heer Wymeersch hebben mij gisteren gestoord. Nu het echte landbouwdebat aan bod komt, is hij blijkbaar niet aanwezig. Misschien kan de heer Verrijken hem de boodschap overmaken. Hij heeft gezegd dat de VLD de landbouwers heeft proberen te verleiden met het oog op de verkiezingen, maar ze nu in de steek laat.

De heer Jef Van Looy : Dat is zeer juist.

De heer André Denys : Ik schaam me in uw plaats voor de perfide wijze waarop jullie de landbouw behandelen. Jullie hebben de landbouwers bedrogen, zowel inzake de schadevergoedingspolitiek als inzake de MAP-2-problematiek.

Wij blijven eerlijk, correct en realistisch. Wij maken geen beloften die we niet kunnen houden. Mijn interventie over schadevergoedingen is realistisch. Wij kweken geen politieke illusies.

Minister Gabriels heeft in de moeilijke situatie van de dioxinecrisis bewezen dat wij de getroffen sector op een correcte wijze proberen te helpen waar mogelijk. Dit gaat verder dan woorden. Dit toont aan dat de VLD een hart heeft voor de landbouw. *(Applaus bij de VLD en VU&ID)*

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Ik had nog een vraag voor de heer Denys. U bewierookt minister Gabriels. De dioxinewet is recent goedgekeurd, vorige zaterdag konden we deze wet in het staatsblad lezen. En wat blijkt ? De Waalse melkveehouders ontvangen per liter melk een tweemaal hogere schadevergoeding dan de Vlaamse boeren. Is het correct dat de Waalse boeren meer schade hebben geleden dan de Vlaamse boeren ?

De heer André Denys : Minister Dua heeft het woord. *(Gelach)*

Minister Vera Dua : U kunt dat zo bekijken, maar het zit toch anders in elkaar. De Waalse melkerijen, die grotendeels coöperatieven zijn, hebben hun boeren temidden van de dioxinecrisis een zeer lage melkprijs gegeven. De Vlaamse melkerijen, zowel de coöperatieven als de particulieren, hebben echter een stuk van de schade op zich genomen en hebben hun landbouwers een iets hogere prijs gegeven. Er was bijgevolg een prijsverschil tijdens de crisis.

De federale regeling voor alle getroffen sectoren stelt dat enkel het verschil wordt vergoed. Dit gaat naar de landbouwers. De Waalse boer krijgt nu een iets grotere vergoeding, net omdat hij enkele maanden geleden meer schade heeft geleden dan de Vlaamse boer. De Vlaamse melkveehouders krijgen bijgevolg nu iets minder. Dat is de uitleg die ik heb gekregen.

De heer Jef Van Looy : De Waalse boeren zijn volledig uitbetaald. Vier frank en een half per liter

melk werd daarbij beschouwd als een mogelijk terugvorderbaar voorschot. Doch de Waalse melkerijen stelden dat de boeren dit voorschot niet moesten terugbetalen als ze gedurende de volgende vijf jaar niet van melkerij zouden veranderen. Die boeren hebben dus zelf geen frank schade geleden. U vergoedt met 389 miljoen frank niet de Waalse boeren, maar wel de Waalse melkerijen *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

Minister Vera Dua : Ik volg deze problematiek op. Ik ken de standpunten van alle betrokkenen. De coöperatieven van de Boerenbond zijn kwaad. Dit is misschien terecht. Volgens anderen is alles correct verlopen.

Ik heb volgende week een onderhoud met minister Gabriels. Ik heb beloofd dat ik dit onderwerp zeker ter sprake zal brengen. Ik ben er in ieder geval van overtuigd dat minister Gabriels juist handelt. Als er ergens een fout werd gemaakt, dan zullen we dat proberen goed te maken. Minister Gabriels heeft een Vlaamse reflex en hij zal zeker niets ondernemen om de Waalse boeren te bevoordelen.

De heer André Denys : Mijnheer Van Looy, zal ik u vertellen wat uw frustratie is ? U had gedacht groen en blauw in de regering tegen elkaar te kunnen uitspelen. Nu bent u gefrustreerd omdat u moet vaststellen dat dit niet het geval is. Minister Dua en de VLD slagen er wel in overeen te komen en samen een beleid te voeren. U moet daarmee leren leven.

Minister Vera Dua : Ik ben ervan overtuigd dat niemand ooit had durven dromen dat de heren Gabriels en Willockx samen zoveel uit de brand konden slepen voor de landbouwers. Dat had niemand verwacht. De boeren zeggen mij dit zelf. *(Applaus bij AGALEV en de VLD)*

De heer Jef Van Looy : Ik stel alleen vast dat een onderscheid wordt gemaakt tussen Vlaamse en Waalse boeren.

Minister Vera Dua : U hebt het over de discussie tussen de Boerenbondcoöperatieven en de Waalse coöperatieven. De uitleg die mij werd gegeven, lijkt plausibel. Maar ik ben bereid nogmaals na te gaan of er geen fout werd gemaakt. Indien dit het geval is, zullen we minister Gabriels hierover aanspreken.

De heer Jos De Meyer : Het verbaast me dat de heer Denys de vergoedingen aan de familiale grondgebonden bedrijven, waar strenge normen

De Meyer

worden gehanteerd, niet belangrijk acht. Ik neem daar nota van.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, na het MAP zullen we het nu even hebben over cultuur, sport en media.

Mijnheer de minister, vanuit onze met u gedeelde bezorgdheid over heel het culturele veld in al zijn verscheidenheid, verheugen we ons in de eerste plaats over de significante stijging van de middelen voor cultuur. Deze stijging met meer dan 500 miljoen frank is volgens u recurrent en dus verworven voor de volgende jaren. Het opsommen van de positieve elementen die het gevolg zijn van deze stijging laat ik niet achterwege uit gebrek aan erkenning. Ik ben ervan overtuigd dat dit op enthousiasme wijze zal gebeuren door de talrijke sprekers van de meerderheid.

In de politiek moet men keuzes maken. Naast onze waardering voor de bijkomende middelen, hebben we vragen bij de manier waarop sommige van deze middelen zullen worden besteed. Bij de drie belangrijke elementen van kritiek die we ook reeds in de commissie hebben geformuleerd, zocht ik naar een gemeenschappelijke noemer. En ik meen er een te hebben gevonden. Onze bron van kritiek is de invulling van de meest individuele expressie, het meest individuele inzicht en de meest individuele ideeën van de nieuwe minister.

Het opvallendste voorbeeld hiervan is het ontzuilingsdebat. Toen we inzage kregen in de begroting, bleek de informatie van de journalisten te kloppen. De pers is vandaag immers de informatiebron bij uitstek, en onze controlerende taak bestaat er tegenwoordig in na te gaan of de persberichten juist zijn. Omtrent de koepels was de berichtgeving juist. Tien miljoen frank is overgeheveld van het budget van de zogenaamd verzuilde koepel naar de enige, echte pluralistische koepel. In feite gaat het zelfs niet om een koepel. De benadering is hallucinant in zijn eenvoud. De minister vindt dat verzuilde koepels achterhaald zijn, en neemt een zesde van hun middelen weg – 10 op een totaal van 60 miljoen frank – en geeft het grootste gedeelte van dat bedrag aan een te promoten pluralistisch steunpunt, het VCVO. Dat steunpunt krijgt daarmee een vierde van haar middelen extra.

Hebt u enig idee van de grootte-orde van de lonen van de personeelsleden in deze sector ? En dan heb ik het nog niet over diegenen die in een gescoof of ander precair statuut werken. Om hoeveel personeelsleden gaat het eigenlijk ? Overbodig personeel is voor u te recyclen overbodig materiaal. Deze mensen worden versast – u noemt het : overgenomen – door het steunpunt dat van u bijkomende middelen krijgt. Mensen laten zich niet zomaar recyclen, maar dat ontgaat u blijkbaar. Mensen wensen voldoening te vinden in hun werk. Hun inzet wordt gevoed door een diepgewortelde levensvisie en de bedrijfscultuur die eigen is aan elke organisatie.

Het ontgaat u blijkbaar dat in de zogenaamde 'bovenbouw' de opdrachten van de gekleurde koepels enerzijds, en van het VCVO anderzijds, niet dezelfde zijn. Het VCVO moet een instrument van studie en ondersteuning vormen voor de gehele sector, en een overlegplatform voor alle koepels. De koepels moeten, naast de belangenverdediging van hun vereniging, ook de noodzakelijke ondersteuning en begeleiding bieden aan hun leden. De bestaande opdrachten worden tot vandaag behouden. De enen krijgen vandaag dus veel minder om hetzelfde te doen dan vroeger, en de anderen, die ook hetzelfde moeten blijven doen, veel meer.

Wetgevende spelregels worden in een rechtstaat als noodzakelijk ervaren voor orde en rechtszekerheid. Als u van oordeel bent dat de huidige regelgeving niet langer voldoet, is het een goed gebruik om eerst de regelgeving aan te passen, en daarna pas de bijhorende middelen. Men mag niet omgekeerd te werk gaan. Degelijk onderzoek is noodzakelijk over de werking van de huidige organisaties, koepels en steunpunten. Zo vermijden we dat we met de natte vinger de kwaliteit van het werk van de ene en de andere beoordelen. Ook moet er worden gediscussieerd over de opdrachten en de omschrijving ervan. Vervolgens moet er worden geprobeerd om de personeelsformatie en de middelen te bepalen die nodig zijn om de vastgelegde opdrachten op een kwalitatief behoorlijke wijze uit te voeren. Ten slotte, en last but not least, moet men zorgen voor eerlijke overgangsbepalingen als de betoelaging wordt gewijzigd.

In het verleden werden dat soort van ingrijpende voorstellen onderworpen aan inspraak van de adviesorganen én van het betrokken werkveld. Ik meen te kunnen afleiden uit vroegere uitspraken van de minister dat inspraak hem niet ongenegen is. Misschien kan men eens een referendum bij de leden organiseren ; het zijn er enkele honderddui-

Van Hecke

zenden. Dat zou pas een creatief voorbeeld zijn van basisinspraak.

In ernst, als u de gestelde problematiek op een correcte manier wilt aanpakken, dan moet u dat doen via een eerlijk, open en sereen ontzuilingsdebat. Onze fractie is vragende partij voor zo een initiatief, en we zijn bereid om daar ook de decretale conclusies uit te trekken die zich aandienen. Dat kan onmogelijk in de loop van dit begrotingsjaar zijn afgerond. Het getuigt van een miskenning van de elementaire regels van besluitvorming en van een onzindelijke beleidsvoering om deze hele problematiek af te doen met één enkele transfer van middelen. De verantwoording met name dat deze transfer van middelen de noodzakelijke stimulans is om de discussie te bespoedigen en de samenwerking tot stand te brengen, gaat uit van een denigrerende kijk op de verantwoordelijken in het werkveld.

Uit het gevoerde commissiedebat en de voor een goed verstaander zeer duidelijke verslaggeving blijkt dat alle fracties die bij de besprekingen aan het woord kwamen, dit standpunt deelden. De fractieleider van een van de meerderheidspartijen had dit trouwens reeds expliciet gezegd bij een persontmoeting de dag voor de bespreking in de commissie. Alleen was het voor hem niet helemaal duidelijk dat KAV en KWB verenigingen zijn en geen koepels, maar dat zullen we bij gelegenheid eens duidelijk maken. *(Opmerkingen)*

Is het hem ondertussen duidelijk gemaakt? De minister noemt het VCVO ook een koepel, terwijl het een steunpunt is. We zullen dus misschien beginnen met het verhelderen van de begrippen.

Alle fracties benadrukten zowel de noodzaak van een sereen en open debat, dat moet voorafgaan aan de reorganisatie van de bovenbouw, als de kritiek bij het zomaar transfereren van een dergelijk aanzienlijk bedrag aan middelen. Dus diende ik logischerwijze namens de CVP-fractie in de commissie een amendement in dat voor 2000 de doorgevoerde transfer eenvoudig ongedaan zou maken: niets minder, niets meer. En gelove wie het geloven kan, het werd unaniem door de meerderheid weggestemd. De transfer blijft bestaan.

Dit betekent dat het betoog van de meerderheid oneerlijk wordt gevoerd. Men betuigt aan de sector zijn sympathie met het ingenomen standpunt. Dat men door zijn stemgedrag mee verantwoordelijk is voor de andere beslissing, wordt iets minder mee-

gedeeld. Mijnheer de minister, de zwartepiet zal naar u worden doorgeschoven. Het verhaal van de handenwassing door Pontius Pilatus komt spontaan bij mij op.

Ik weet niet goed waarom, maar dit beeld brengt me dan weer bij de problematiek van de financiële tekorten bij de uitvoering van de decreten over volksontwikkeling, een lang en pijnlijk verhaal.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mevrouw Van Hecke, ik wil even reageren op het deel over de koepels, dat blijkbaar is afgesloten.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat klopt. U hebt aandachtig geluisterd.

Minister Bert Anciaux : Vanzelfsprekend heb ik dat gedaan. Ik ben het er niet mee eens dat u dit voorstelt als de meest individuele uiting van mijn meest individuele overtuiging. Op het veld bestaat de vraag naar de versterking van het steunpunt en de rol die dit steunpunt moet spelen. Dat is een algemene vraag. Het wordt dus tijd dat we, in plaats van de bestaande versnippering verder in stand te houden, een krachtenbundeling tot stand brengen. Dat is het basisidee achter de vermindering van de toelagen aan alle koepels – dus niet alleen die koepels die u als verzuild omschrijft – en de verdere versterking van en de nieuwe opdracht voor het steunpunt.

Het klopt dat men eerst het decreet moet wijzigen voor men daaraan financiële gevolgen kan verbinden, maar de begroting die we hier bespreken, handelt over het hele jaar 2000. De oppositie zegt wel eens denigrerend dat dit regeringsbeleid een continu beleid is. Ze vraagt ons nu eindelijk eens te zeggen waar we heen willen. Het minste wat men kan zeggen, is dat ik in de commissie duidelijk heb gezegd waarheen we willen.

Aan de hand van deze begrotingsmaatregel blijkt in elk geval heel uitdrukkelijk waar we heen willen. Het getuigt op zijn minst van openheid. Het getuigt daarentegen niet van het kwaadwillig schaden van de koepels. Integendeel, men weet vooraf wat de gevolgen zullen zijn. In de eerste helft van het jaar 2000 zullen we inderdaad een duidelijke taakafbakening en een nieuwe opdracht moeten geven aan zowel het steunpunt als de koepels. Het steunpunt hoeft niet noodzakelijk het huidige steunpunt te zijn, maar het moet in ieder geval een nieuwe invulling krijgen. Ook de koepels moeten een nieuwe taak krijgen.

Anciaux

Begrotingen moeten de feiten niet achterna hollen. Ze moeten een voorafspiegeling zijn van de politiek die men wil volgen. Men mag ons zeker niet verwijten dat de koepels nu voor voldongen feiten worden gesteld. De wijziging geldt voor het volledige jaar 2000. Nadat er zich tijdens het jaar 2000 een wijziging in de taakverdeling zal voordoen, zullen de koepels binnen de huidig bepaalde budgetten op een perfecte wijze worden gefinancierd.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Van Hecke, ik apprecieer uw duidelijke stijl. Ik kan me voor een groot gedeelte ook wel vinden in wat u zegt.

Ik wil echter toch ook de volgende opmerking maken. In een niet zo ver verleden hebt u een aantal beleidsbeslissingen van uw toenmalige ministers verdedigd of aanvaard. Ik verwijs naar I Fiamminghi en naar Vlaanderen 2002. Wij hebben toen op dezelfde manier gereageerd als u nu doet.

Wat de huidige situatie betreft, wil ik nog eens duidelijk bevestigen dat we samen zullen uitkomen bij de doelstellingen die u op het einde hebt geformuleerd. We zullen daar samen met de minister aan werken.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, wat u hebt gezegd, hebben we ook vanaf het begin onderschreven. Die discussie moet inderdaad plaatsvinden. Die bijkomende opdracht kan inderdaad aan een steunpunt worden gegeven. Er moet een herdefiniëring gebeuren van de opdracht van de koepels. Ik blijf het echter wel fundamenteel onzinnelijk vinden dat u vanaf 1 januari 2000 de middelen vermindert.

U weet misschien wel waar u zelf naartoe wilt, maar ik hoop toch ook dat u dat samen met alle betrokkenen zult willen bekijken. U wilt misschien definitief die 10 miljoen frank meer bij de enen en 10 miljoen frank minder bij de anderen, maar wat is de mening van de andere betrokkenen ? Ik denk wel dat u de mensen uit het werkveld serieus wilt nemen en dat u hen op een volwassen manier aan de discussie wilt laten deelnemen.

Ik hoop daarenboven dat u eerst wilt nakijken of het steunpunt zijn huidige taak correct uitvoert en of eventuele bijkomende taken aan dit steunpunt moeten worden toegewezen. Ik kan mij in de probleemstelling vinden, maar ik vind het alleen onzinnelijk om dit nu in december 1999 vast te leg-

gen. De eventuele wijzigingen zullen immers ook niet in de eerste helft optreden, zelfs niet als u heel snel werkt.

Als u geen onderzoek doet of geen overleg pleegt, kan het natuurlijk morgen al. U weet zelf immers heel goed waar u naartoe wilt, maar in het verleden was het zeker niet zo duidelijk wat nu precies de beste structuur zou zijn. Zelfs in dat geval had u de verschuiving van middelen na de wijziging van het decreet bij de begrotingswijziging kunnen verrichten. Dit alles laten ingaan op 1 januari 2000 blijf ik een onzinnelijke regelgeving vinden. Ik heb het dan uiteraard niet over de inhoud, want daar kunnen we elkaar misschien vinden. Juist daarover willen we een fundamentele, open discussie aangaan.

Wat betreft de decretale bepalingen inzake volksoontwikkeling is de situatie nog veel pijnlijker. Daar heeft men vandaag zelfs de middelen niet. De alarmsignalen uit de sector zijn door iedereen gehoord : tekorten voor 1998 en 1999 en voorspelbare tekorten voor 2000. Mijnheer de minister, ook daar bewonder ik uw simpel en eenduidig antwoord : 'De tekorten voor 1998 en 1999 zijn niet mijn probleem. Ik begin te werken met de begroting 2000.' Dat hebt u in de commissie gezegd.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mevrouw Van Hecke, uw toon is nu wel totaal anders dan in de commissie.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat is niet zo.

Minister Bert Anciaux : Dit neem ik niet. Integendeel, de problemen van 1998 en 1999 waren in elk geval minstens gekend door mijn voorganger.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Nee, ik zal u dadelijk uitleggen waarom.

Minister Bert Anciaux : Bovendien weet u goed dat we deze problemen intussen hebben opgelost voor 1999.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik ging dat nog zeggen.

Minister Bert Anciaux : Dan moet u ook niet eerst zeggen dat het mij niet interesseert. Integendeel, ik heb opgekuist wat anderen hebben veroorzaakt.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb niet beweerd dat het u niet interesseert. U hebt wel woordelijk gezegd dat u de problemen van 1998 en 1999 niet moest oplossen, en dat uw werkzaamheden starten

Van Hecke

in 2000. Tijdens de tweede commissievergadering hebt u een bepaald gedeelte van de problematiek met betrekking tot 1999 gedeeltelijk opgelost.

Mijnheer de minister, mijn toon is dezelfde als in de commissie, mijn woordgebruik misschien niet. Met betrekking tot de koopels heb ik een identiek standpunt in de commissie minstens even hard verdedigd als vandaag in plenaire vergadering. Ook voor de volksontwikkeling heb ik er samen met anderen voor geijverd om deze materie onder uw aandacht te brengen. Ik neem dit niet. Ik spreek normaal overal dezelfde taal. Misschien klinkt het vanop het spreekgestoelte anders dan in een kleine groep, maar de inhoud is in elk geval dezelfde.

Mijnheer de minister, u kent ongetwijfeld de juridische spelregels bij de uitvoering van deze decreten. Bij de opmaak van de begroting vraagt men de administratie prognoses van bedragen nodig voor de uitvoering van decreten. Op basis van die prognoses wordt een politieke beslissing genomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de uitvoeringscoëfficiënt. De werkelijke bedragen die volgens de decreten definitief verschuldigd zijn, kent men slechts wanneer de werkingsjaren afgesloten zijn op basis van goedgekeurde werkingsverslagen. Dit geldt voor alle begrotingen, ook in gemeenten of verenigingen. Er wordt altijd begroot op basis van prognoses, terwijl men pas drie maanden na het afsluiten van het werkingsjaar over de werkelijke cijfers beschikt.

Men stelde echter vast dat de bedragen ontoereikender waren dan ooit werd gedacht. In 1999 heeft men zelfs geld van de verenigingen naar de diensten gebracht om de zware problemen van de diensten op te lossen. Deze anomalie hebt u hersteld via bijkomende middelen voor de verenigingen. Ik ben blij dat ik de injectie met extra middelen mede heb goedgekeurd.

Een ander probleem stelt zich natuurlijk voor de tekorten in het jaar 1998-1999. Politiek kan ik nog aanvaarden dat u vindt dat de extra middelen waarover u thans in de begroting cultuur beschikt niet moeten worden gebruikt om deze tekorten aan te zuiveren, aangezien men maar betere prognoses had moeten maken. Alleen denken we dat de cijfers in de begroting 2000 gebaseerd zijn op cijfers uit vorige begrotingsjaren waarvan vaststaat dat zij structurele tekorten inhouden. Ook andere collega's hebben dit aangekaart.

We vragen waarom van de extra middelen die werden gegenereerd binnen de culturele sector, geen belangrijke bijkomende injectie werd gedaan. U hebt inderdaad voor een beperkte verhoging van middelen gezorgd, maar wie de sector en de bedragen kent, weet dat deze enkel voldoende zijn om de anciënniteitgebonden verhoging van de weddes van het personeel te betalen. Er wordt dus in 2000 gestart met cijfers op basis van prognoses waarvan zowel de commissieleden als het veld beweren dat ze een structureel tekort inhouden. Men zal inderdaad pas in februari of maart over de definitieve cijfers van 1999 beschikken, maar voor 2000 wordt dus reeds een tekort ingebouwd. Ook al heeft het sociaal-cultureel veld het moeilijk om zich te legitimeren ten aanzien van de buitenwereld, we vinden allemaal en belijden allen met woorden dat het een blijvende en belangrijke hefboom is voor een bloeiend sociaal-cultureel leven. We moeten het voortbestaan van die werking dan ook garanderen. Ik denk dat iedereen deze zienswijze ondersteunt.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Van Hecke, u weet beter dan wie ook dat de lijdensweg van het sociaal-cultureel werk deels te maken heeft met de decreten en de uitvoering ervan, en met de onmogelijkheid om goede prognoses te maken. We moeten samen proberen zulke problemen te voorkomen. Dat het vier of vijf jaar na elkaar gebeurt, is niet normaal. U geeft duidelijk aan waar de problemen zich situeren.

Ik wil formeel stellen dat de vorige Vlaamse minister van Cultuur voor de verkiezingen duidelijke signalen heeft gekregen uit verschillende hoeken, ook van de administratie, dat er een probleem was. U mag dus niet zeggen dat het probleem van 1998 de vorige Vlaamse regering onbekend was. Voor 1999 kon men het vermoeden. Wat u zegt over 2000 had de vorige Vlaamse regering immers voor 1999 al kunnen weten.

Het is niet goed dat we elkaar hier de zwartepiet proberen toe te schuiven. U kent het probleem en we moeten proberen het op te lossen voor 2001. Voor 2002 kunnen we dat doen als er nieuwe decreten zijn. We moeten elkaar geen dingen verwijten waar we ten minste een gedeelte verantwoordelijkheid over dragen. De drie decreten waren een parlementair initiatief uit de zittingsperiode 1991-1995. Ze werden uitgevoerd door de vorige meerderheid, en vandaag door een nieuwe meerderheid. De verantwoordelijkheid is dus gedeeld.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik zag niet in hoe we de problematiek van 1998 nog zouden kunnen oplossen. Voor 1999 hebben we geprobeerd het te doen. We proberen de zaken voor de toekomst structureel op te vangen, zodat we geen geld meer van verenigingen moeten afnemen om het aan diensten te geven. We lossen het probleem op via het programmadecreet. Op het einde van 2000 zullen we alleen nog de erkende diensten opnemen. Er zal dus geen structureel probleem meer bestaan.

Het is juist dat de volledige uitvoering van het decreet zelf immense stijgingen met zich brengt. Dat ligt aan het decreet zelf. Het is een kwestie van eerlijkheid tegenover het veld, dat we zeggen dat we in 2000 proberen een aantal fundamentele hervormingen te bekomen inzake het decreet verenigingen, instellingen en diensten, en dat we voorlopig voor 2000 eerder uitgaan van een bevrozing, mits een kleine aanpassing, van de kredieten.

Het einddoel is voor mij formeel en duidelijk. Daarin kunnen we elkaar vinden. Na een fundamentele hervorming van het hele veld wil ik meer middelen naar het middenveld laten gaan. Ik wil daar meer ondersteuning en een grotere financiële input aan geven. Dat moet het einddoel zijn. Ik maak me sterk dat dit in 2001 doorgang moet kunnen vinden.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : We zijn al begonnen met de herschikking van het decreet omdat er een aantal problemen zitten ingebakken. Het intern telkens moeten opvullen van tekorten, van de grote naar de kleine, of van de niet-erkende naar de erkende diensten, blijft ongezonder.

We zullen hier niet redetwisten over faxdata of afgeknipte koppen. Vooreerst garandeer ik u dat de grootte van de tekorten voor 1998 niet gekend waren door de vorige regering. Vervolgens is het zo dat er wel technische mogelijkheden van budgettaire oplossingen bestaan via bijbladen. Maar als u die politieke beslissing niet neemt, dan is dat zo.

Ik heb nog een derde fundamenteel punt van kritiek, namelijk dat we in de totaliteit van de begroting onder de verschillende programma's terug 'een nieuwe lente, een nieuw geluid' te horen krijgen : het opnieuw verschijnen van 'potjes'. Ze krijgen eigentijdse benamingen, zoals subsidies voor 'experimentele en vernieuwende initiatieven', voor 'speciale activiteiten', voor 'projecties', voor 'uitstraling', enzovoort. Het gaat om een totaal bedrag

van ongeveer 200 miljoen frank, met één gemeenschappelijk kenmerk : geen enkele decretale basis, vrij te besteden door de minister als – ik mag het eigenlijk niet meer zeggen – 'meest individuele expressie ...'.

Tot grote voldoening van alle actoren werd in de voorgaande regeerperiode een beweging in gang gezet van objectivering van subsidies in de culturele sector. Kaderdecreten en deskundige advisering vormen hiervoor de meest aangewezen weg, niet om strakke keurslijven te ontwerpen, niet om elke vernieuwing in de kiem te smoren, maar wel om aan te tonen dat er spelregels in acht zullen worden genomen bij het verdelen van de middelen en dat een gelijke toegang tot de subsidiekanalen zal worden gewaarborgd.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mevrouw Van Hecke, ik zal niet ontkennen dat er een objectivering is gebeurd in de cultuursector, maar ik zou niet spreken van nieuw gecreëerde potjes. In de vorige bestuursperiode waren er potjes, weliswaar niet binnen de cultuurbegroting, maar ze werden toch voor cultuur aangewend en niet op een objectieve wijze.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik weet wat u bedoelt. U kent de sector beter dan ik. De laatste twee jaar werden de budgetten waarop u allusie maakt in samenspraak met de minister van Cultuur verdeeld, was er een jury om de aanvragen te beoordelen en was er een algemene kennisgeving van de mogelijkheden voor kandidaatstelling. Ik zeg niet dat er in het verleden geen potjes waren, maar laat ons nu toch niet een omgekeerde beweging maken. We moeten de ons-kent-ons-mentaliteit vermijden. Het mag niet de bedoeling zijn dat de eerste zaaier de eerste maaier is.

Ondertussen hebben we in de commissie de gelegenheid gehad om wederzijds vast te stellen dat we vanuit Vlaanderen creatieve, vernieuwende projecten willen ondersteunen, die lokaaloverschrijdend moeten zijn. Men moet ook vermijden om al was het maar de indruk te wekken aan bevoordeling of aan cliëntelisme te doen bij het uitdelen van deze middelen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik betreur dat door tijdsgebrek enkele thema's binnen de behandelde sector niet aan bod zijn gekomen. Ik zal op een ander moment minister Sauwens over de begroting van sport moeten onderhouden.

Van Hecke

Ik wil positief eindigen, mijnheer de minister. Wat ik heb gezegd, is misschien negatiever overgekomen dan ik had gewild. Het is de bedoeling om op basis van een constructieve samenwerking, zoals in het verleden, maar toch vanuit een correcte regelgeving en een sereen debat, een nieuw beleid mogelijk te maken waar nodig. We moeten in de eerste plaats akkoord kunnen gaan met het gebruikte instrumentarium. Over dit instrumentarium formuleerden we vandaag onze fundamentele kritiek zoals ik ook in de commissie reeds had aangegeven. (*Applaus bij de CVP*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.29 uur.*
